

Věčná

STRÁŽ

Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Ročník III. - Číslo 49-50

V Zlatci 22. prosince 1948

Cena 4 Kčs

Naše čtvrté vánoce doma

Kouzlo vánočních dnů je podmíněno radostným a šťastným rodinným prostředím. Jen z tohoto a v tomto prostředí vznikají ty hluboké a pohnuté dojmy, jež naplňují lidská srdce hřejivými pocity radosti z darů věnovaných i přijatých, pocity dobré vůle a lásky. Jedině v rodinném prostředí dostanou vánoční svátky svoji pravou náplň. Hlubokou pravdu tohoto tvrzení poznal nejlépe ten, kdo alespoň jednou prožíval vánoce v cizím prostředí nebo dokonce o samotě. Zvláště důrazně jsme ji poznali za války, kdy s odloučením členů rodiny pojil se i strach o jejich osudy a životy.

Dnes je to všechno za námi a vynoří se jen občas chmurná vzpomínka, jež nám ukládá vážiti si lepšího dneška.

Letos již po čtvrté oslavíme zase vánoce v klidu a míru, za rodinným stolem a doma. Všichni, kteří jsme zůstali. Letos již ani ta prázdná místa v rodinách, jimž válka vyrvala otce, muže, ženy nebo sourozence a děti, nebudou tak bolestně a těžce připomínat utrpení minulosti, neboť čas hojí i ty nejkřutější rány a každý nový den přináší zapomenutí, novou práci, nové naděje a také úspěchy. Letošní vánoce budou proto pro nás plny optimismu, a to také tím, že zapadají do veliké a významné doby, již dnes nemůžeme ani dost dobře zhodnotit.

Pro nás reemigranty — kteří jsme se po dlouhých letech odloučení vrátili opět domů do své vlasti — budou mít letošní a snad ještě i ty příští vánoce své zvláštní kouzlo. Vzpomeneme si jen, jak v dobách našeho pobytu v cizině, byť i pohostinné, jsme právě o vánočních svátcích pocítovali tu živelnou, silnou touhu být s celým národem, splynout s ním, jak nám i v těch nejlepších poměrech vždy scházelo právě to vědomí bezpečnosti, klidu a jistoty, které může dát jedině domov a vlast. To všechno dnes máme a stačí jen si tuto radostnou skutečnost plně uvědomit — a „uvědomit si štěstí — je štěstím novým.“

Proto se můžeme právem na letošní vánoce upřímně těšit a očekávat od nich jen to nejlepší. J. ea.

Jaroslav Vrchlický:

Vánoce

Hlas zvonů táhne nad závějí,
kdež v dálce tíše zaniká;
dnes všechny struny v srdci znějí,
neb mladost se jich dotýká.

Jak strom jen pohne haluzemi,
hned strásá ledné křišťály,
rampouchy se střech visí k zemi
jak varhan velké píšťaly.

Můj duch zas tone v blaha moři,
vzdech srdcem táhne hluboce,
a zvony znějí, světla hoří —
O vánoce! O vánoce!

Zem jak by lilími zkvěla,
kam snh pad', tam se zachytí;
Bůh úsměv v tvářích, v oknech světla
a v nebi hvězdy rozsvítí.

A staré písně v duši znějí
a s nimi jdou sny jesliček
kol hlavy mé, jak ve závějí
hlas traticích se rolníček.

Vánoční rozjímání

Venku padá snh . . .

Okna jsou zkrášlena mrazem.

V malém pokojíku, příjemně vytopeném, planou na stromečku svíce.

V dálce se ozývají hlasy milých koledníků:

„Narodil se Kristus Pán . . .“

Tak nějak si představujeme kouzlo vánoce — svátků ze všech nejradostnějších, neboť nám zvěstují příchod Spasitelův.

V té době jsme zcela jinak naladěni. Naše city jsou nějak jemnější a ušlechtlejší. Citíme tu vnitřní radost, to nějaké uspokojení. Tehdy zapomínáme na všední shon, různé životní trampoty a oddáváme se meditování. Naše srdce — někdy příliš zanedbná — jsou nějak přístupnější,

citlivější. A my máme chvíli čas uvědomit si život, jeho podstatu.

A až budeš — volyňský táto nebo volyňská mámo — sedět v té vytopené světnici, vidět usedání sněhových vloček na římsách oken, v kamnech slyšet skučení větru, pojd se mnou. Nepůjdeme daleko. Budeme si vyprávět, vzpomínat a uvažovat . . .

Bude to znít jako pohádka, ale bude to nejkrásnější pohádka, neboť pravá podstata onoho bude skutečnost.

Budeme vzpomínat — a budou to naše nejkrásnější vzpomínky, neboť z nich si upředeme přítomnost a budoucnost.

A uvažovat? Ano, budem přemýšlet. Budem třídit naše myšlenky: tohle je dobré, tamto ne, z tohoto si

vezmu ponaučení, ono zavrhnou. — A bude to naše nejlepší úvaha, neboť poznáme, co jsme dělali špatně, co dobře, k čemu naklonit důvěru a co máme s největší rázností zamítnout.

*

Ano, vidím vločky na římsách, slyším vitr skučet . . . ano, ano, tak to vypadalo tam — na Volyni. Ale život — život byl jiný.

V takovýchto večerech uvědomuji se si příchod Nejvyššího — jsme snili o dálavách, o naší vlasti a vyschlely řeptaly:

„Kde domov můj?“

A tu nás koledníci vytrhli z myšlenek a my jsme pocítili radost, „že se nám narodil“, ale i stesk po vzdáleném domově.

A bylo nám přece dobře. Měli jsme vánoční strom, ořechy, jablka a jiné dobroty.

A proč jsme si stýskali?

Poněvadž v této vánoční době jsme si vše uvědomovali odloučenost od své matky, chtěli jsme ji spočinout v náručí jako malé Jezulátko v Betlémě.

A dnes jsme v její náručí. A stýskáme si, naříkáme. Je to dobré?

Pak přišla válka.

Vypravil jsi na vojnu syna a i sám jsi odešel, zanechav doma ustaranou mámu.

Syn padl, otec po těžkém zranění zemřel. Matka zůstala sama.

A co ty? Ty s prožil všechny trampoty a zůstal ve své rodné zemi, již jsi pomáhal dobývat svobodu. Rodina na tebe vzpomínala, a tvé myšlenky, když jsi seděl při rozsvíceném stroměčku, letěly hodně daleko — přes zasněžené pláně a vrcholky Karpat — ke tvým drahým na Volyni.

Ten druhý — tvůj kamarád — nebyl sám a nevzpomínal na své drahé.

Ano, to nebylo dobré.

Tobě se lidé vysmívali, ubližovali ti. Vydržel jsi všechno. V pokoře jsi nesl tíhu života a byl sis vědom, že tvá cesta je správná.

A to bylo dobré.

Někdy jsi byl prudký, hned jsi se rozhněval.

To je špatné. Tvůj přítel byl klidný a nevycházel z rovnováhy.

A to bylo dobré. Vzal sis z něho příklad, snažil ses být lepší — to bylo dobré.

A přišly vánoce 1947.

To už tu byla rodina. Zase se vrátil život a veselí. Slavili jsme vánoce po dlouhé době zase tak, jako kdysi na Volyni.

Ale přece jenom něco chybí. Ani koledníci nepřišli, „půlnoční“ nebyla a kouzlo vánoc bylo neúplné.

Tys věděl, že to není dobré. Ale bylo hodně existenčních starostí a zapomněl jsi na to. Vzpomněl sis zase až teď, o vánocích. A já vím, že si

Vánoční příspěvky důchodcům

Prvního prosince t. r. vstoupil v platnost zákon o jednorázových mimořádných přídavecích k důchodům z národního pojištění pro rok 1948. K důchodů invalidnímu a starobnímu, jakož i k důchodu úrazovému, byla úrazem způsobena ztráta aspoň 45% výdělečné schopnosti, bude vyplaceno 500 Kčs, k důchodu vdovskému a vdoveckému a k důchodu družky 400 Kčs, k důchodu sirotčímu, rodičů a jiných pozůstalých 300 Kčs a k výchovnému 150 Kčs. Má-li určitá osoba několik z uvedených důchodů, poskytně se jí pouze jediný, ale ten nejvyšší přírůstek. Přírůstek nepřísluší zaměstnaným důchodcům, mají-li ze svého pracovního poměru nárok na vánoční příspěvek v roce 1948. K důchodům vypláceným do ciziny se přírůstek neposkytuje.

Mimořádný vánoční příspěvek, jehož výplata byla v minulých letech plně odůvodněna nedostatečnou rovni důchodů sociálně-pojišťovacích, poskytuje se pro letošní rok již jen zcela výjimečně a naposled. Vánoční přírůstek činí také s ohledem na již provedené zvýšení důchodů jen asi 40% loňské výměry a tvoří tak vyrovnávací doplněk nadlepkovacích úprav provedených zákonem o národním pojištění. Uhrnný náklad této úpravy, ježž ponese Ústřední národní pojišťovna, odhaduje se částkou 314,3 mil. Kčs.

Dalším zákonem, který rovněž vstoupil v platnost 1. prosince t. r., se stanoví vánoční příspěvek důchodcům, kteří mají nárok na zaopatření podle zákona o péči o vojenské a válečné poškozence a oběti války a fašistické persekuce. Příspěvek činí pro invalidu, jehož výdělečná schopnost je snížena aspoň o 45%, 500 Kčs a zvyšuje se o 150 Kčs za každé dítě. Invalidum, kterým byl přiznán příspěvek ošetřovací nebo příplatek slepecký, se zvyšuje příspěvek o 250 Kčs. Příspěvek pro pozůstalé činí pro vdovu, družku a vdovce 400 Kčs, pro jiného pozůstalého 300 Kčs. Sazba příspěvků odpovídá sazbě, která se stanoví na rok 1948 pro přírůstek k důchodům z národního pojištění. Z nároku na tento příspěvek se vylučují poživatelé důchodů, kteří jsou zaměstnání v námezdním poměru, nebo požívají odpočivných či zaopatřovacích platů z prostředků veřejných nebo důchodů z národního pojištění. Tyto osoby mají totiž již nárok na vánoční přírůstek nebo příspěvek. Nejsou však vyloučeni důchodci národního pojištění, jimž se dostává sociálních důchodů, poněvadž podle zákona o jednorázových mimořádných přídavecích k důchodům z národního pojištění se k těmto přírůstkům nevylučují. Vyplácení těchto příspěvků si vyzáda podle odhadu v českých zemích asi 25 mil. Kčs, na Slovensku asi 20 mil. Kčs.

teď slibuješ, že to napraviš. Ale co to?

„Nesem vám noviny z betlemské krajiny, poslouchejte . . .“

To sousedovic děti přišly zakoletovat. Nezapomněly. A to je dobré. Však napřesrok těch bude víc, půjde to!

Ano — volyňský táto a volyňská mámo — půjde to!

Snad se ještě dnes necítíš dobře, snad příliš na tebe dolehly rány, jež jsi zažil, domníváš se ještě stále, že ti bylo ublíženo.

Ale nevěř tomu. Ponech to minulosti. UVědom si, že nejde všechno dělat rychle, že jsi přešel do jiného prostředí a to bude chvíli trvat, než se sžiješ. Snaž se spřátelit. Věz, že toto je tvá země, tvoje vlast, k níž se upíraly tvoje touhy, a že ji nesmíš opustit, byť by byla k tobě sebekruťší, neboť je tvá, patří tobě. Každá máma, která miluje, trestá. A ona nás miluje. Jen slyšíme její hlas: „Opustiš-li mne, nezahynu, opustiš-li mne, zahyneš.“

Kéž si to o vánocích všichni uvědomíme.

Nebudme však při svém uvažování sentimentální. Zůstaňme stále střízlivými, rozumně roztřídující: tohle je dobré, tamto špatné, tohle zařídím takhle, ono jinak, tohoto se přidržím, ono zamítám.

A tak to bude dobré.

-ck-

REDAKCE

A ADMINISTRACE
VERNÉ STRÁŽE

přeje všem čtenářům

radostné a spokojené

vánoce

a šťastný nový rok

1 9 4 9

J. V. STALIN

Muž, jenž se stal pokračovatelem Leninovým, budovatel a hlava prvního socialistického státu na světě, geniální theoretik marxismu a velký vojevůdce vítězných sovětských vojsk, se dožil 21. prosince svého 69. roku. Tak jako v letech Říjnové revoluce a v letech budování socialismu stojí i nyní v čele těch, kteří „svět nejen vykládají, ale i přetvářejí“. Ano, přetvořují svět, v němž nebylo dosud pro pracující místa na slunci, přetvořují svět útlaku a bídy v radostný svět spokojených budovatelů, šťastných žen a dětí, v svět socialismu. Sovětská země pod jeho vedením však vykročila již na cestu k ještě vyšší etapě — na cestu ke komunismu.

Často si teď připomínáme Stalinova moudrá slova, jimiž řídil osudy své země. A při příležitosti jeho narozenin si jistě vzpomeneme na všechny jeho zásluhy. Ale všimněme si Stalina hlavně s našeho národního hlediska. Co znamená Stalin pro nás, pro český národ? A tu si především vzpomínáme, s jakou radostí jsme naslouchali v době fašistické hrůzovlády ze svých příjmačů už v r. 1941 jeho slovům: „Cílem této všenárodní vlastenecké války není jenom odstranit nebezpečí, hrozící naší zemi, nýbrž i pomoci všem národům Evropy, úpícím pod jařmem německého fašismu.“ To byla pro každého Čecha posila a jistota, že ten, na něhož spoléhali opravdoví demokraté našeho národa — Stalin zachrání náš národ. V duchu těchto slov osvobodila nás pak slavná vojska sovětské armády a přinesla nám svobodu, když předtím Stalinův osobní rozkaz zachránil ohroženou Prahu.

Jen osobnímu zásahu Stalinovu vděčíme za to, že jsme mohli odsunout Němce, tuto pátou kolonu v našem státě. Ale to nebylo vše. Víme, že těžkosti našeho poválečného budování bychom nebyli nikdy překonali, nebýt obětavé pomoci našeho největšího spojence. Je takřka neuvěřitelné, že muž, který stojí v čele šestiny světa, si najde dosti času k tomu, aby se zajímal o problémy našeho malého národa. Tak jako v r. 1945 zachránil Varšavu od smrti hladem, tak i náš národ vděčí jeho osobnímu zásahu, že katastrofální neúroda loňského roku byla překonána.

Avšak náš československý lid, který se spojil se Sovětským svazem na život a na smrt, si zároveň uvědomuje, že můžeme svůj stát budovat jen proto, že máme

zajištěn mir. A tu právě Stalin, jenž vede mírovou politiku Sovětského svazu, je zárukou všem demokratickým a mírumilovným lidem, že síly pokroku budou stále vzrůstat a že demokracie nakonec zvítězí nad všemi fašistickými humanisty a podněcovateli války. My, kteří jsme se po sovětském příkladu dali do budování socialismu ve své zemi, pocítujeme nesmírnou vděčnost tomuto státníkovi, že náš národ osvobodil z německého jařma, a jsme šťastní, že se můžeme ve své práci řídit jeho zářným příkladem a radou.

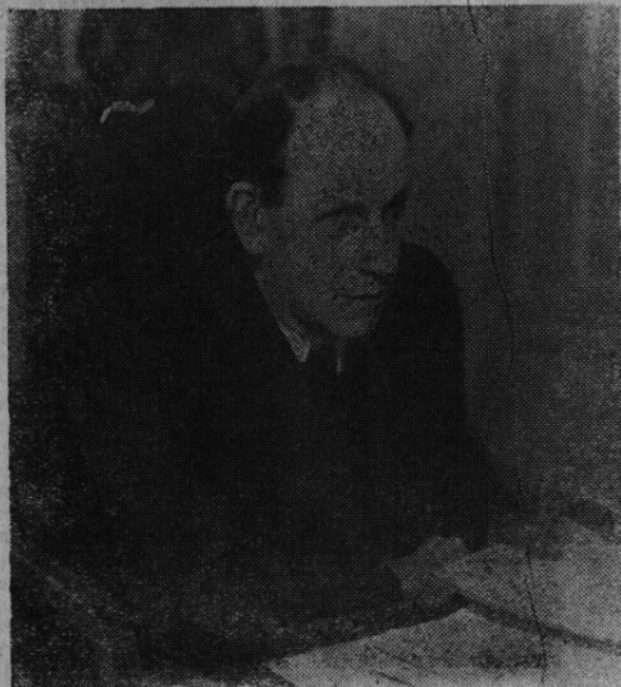
Antonín Zápotocký,

bojovník, politik a státník

Dne 19. prosince t. r. dovršil předseda vlády a předseda Ústřední rady odborů Antonín Zápotocký 64 let svého života. Tohoto životního jubilea Antonína Zápotockého používá naše dělnická třída nikoli k nějakému jen oslavování, nýbrž především k tomu, aby si v tento den připomněla velkou životní dráhu a výsledky práce tohoto rozeného bojovníka za práva dělnické třídy a čerpala z nich sílu i pro svou vlastní práci. Jen tak a ne jinak je možné oslavovat narozeniny předsedy vlády, protože tam, kde za mužem stojí velká práce a řada velkých osobních obětí v zápasech a bojích minulých let, zmlkne všechna oficiálnost a všechno uctívání v jiných případech tak obvyklé.

Již jen sama skutečnost, že Antonín Zápotocký za tuto dobu svého života nakonec stanul v čele vlády republiky a vrcholné instituce československých odborů, nutí každého, aby se nad jeho životem a prací zamyslel a uvážil, co všechno se muselo stát, co se muselo krok za krokem vybojovat na předních řadách mnohaletých zápasů dělnické třídy, než se konečně došlo k cíli, k prvním stupňům našeho vskutku socialistického budování, jehož je Antonín Zápotocký nejen představitelem, ale i ručitelem.

Antonín Zápotocký tak z bojů a zápasů vůbec nevychází. Neboť ve chvíli, kdy jsme jednou provždy zkon-

covali se starým kapitalistickým řádem a věšili do nové historické etapy, jak byla určena vítězným letošním únorem, Antonín Zápotocký brzo poté přechází z místa náměstka předsedy vlády v čelo vlády obrozené Národní fronty a od první chvíle určuje a stanoví její zásady v budovatelském úsilí dvouletého i pětiletého plánu.

Cíl, který si vláda Antonína Zápotockého stanovila a jehož zdárné dosažení není věcí nějaké utopie, nýbrž napřed vypočteného a uváženého plánu, vyžaduje zároveň na všech místech poctivých a odhodlaných pracovníků, nelekajících se ani obtíží, na něž v poválečném světě krok za krokem narážíme. Razil-li Zápotocký hned na počátku této velké vojny se starým světem známé heslo „Po staru se nedá žít“, odpověděly mu masy pracujícího lidu souhlasným heslem, že po staru se nedá také pracovat. To bylo nejlepší uctění zásad, které Zápotocký určil pro naši pětiletku, a nejen v naší výrobě, ale všude tam, kam zasahuje svěží závan nového vzduchu po velké bouři ve světových dějinách lidstva.

Ale také člověk Antonín Zápotocký je zjev, nad kterým se zamýšlí nejen jeden příslušník naší dělnické

třídy. Zápotocký sám nejlépe poznal dělnickou třídu, vyšel z ní a zůstal jí věrný. Věc dělnické třídy je věcí jeho svědomí a právě proto tak dobře zná dělnickou psychologii a dovede na ni uhodit v pravý čas a v pravou chvíli. Zápotocký nikdy nebyl krasořečníkem. Štítivě se vyhýbá všemu, co by se mohlo nazvat frázi, ale promluví-li, pak každé jeho slovo dovede buď pohladit nebo i tvrdě uhodit. V tom už má dělnická třída se Zápotockým mnoho velkých zkušeností. Zná ho, že se nedovede oportunisticky měnit, že zůstává stále tím Antonínem Zápotockým z dob nedávných bojů o práva dělnické třídy, a odtud i důvěra a láska dělníků k Zápotockému, i když je někdy příliš nehladí a dovede jim říci i mnoho slov nepřijemné pravdy.

A takových mužů v čele našeho zápasu o uskutečnění socialismu je nám nejvíce třeba. Uvědomujeme si tak všechny lidské, politické a státnické vlastnosti předsedy vlády Antonína Zápotockého a máme touhu se mu vyrovnat. V tom také je naše vzpomínání na muže jeho významu a poslání v životě našeho státu na přechodu ze starého dějinného údobí do nového zítřku, jak si její vlastní práci vybudujeme.

ODBORÁŘ V ČELE VLÁDY

V čele vlády stojí Antonín Zápotocký, jehož jméno čteme na mnohých stránkách dějin našeho odborového hnutí v tomto století. Už život jeho otce je obrazem dělnického života na sklonku minulého století, neboť jeho otec byl z těch socialistických průkopníků, kteří neváhali přinášet krajní oběti ve prospěch socialismu a jejich jména byla a jsou s úctou a uznáním vyslovována v dělnickém hnutí.

Antonín Zápotocký poznal tvrdost dělnického života. UVědomil si záhy význam nejen politické, ale i odborové organizace. Měl příležitost poznat nový svět, který se po Říjnové revoluci rodil v Sovětském svazu. Prote byl také jeden z prvních mezi těmi, kteří chtěli dát našemu odborovému hnutí nový směr a nové poslání. Usiloval o jeho jednotu. Usiloval o to, aby jeho linie byla revoluční, aby odborové hnutí pro svoji denní práci nezapomínalo na nutnost základní přeměny společnosti podle zásad socialistických. V tomto smyslu vedl Antonín Zápotocký před druhou světovou válkou Mezinárodní všeodborový svaz. Za války poznal na Pankráci, v Drážďanech i v Sachsenhausenu utrpení českého člověka.

Po druhé světové válce stál Antonín Zápotocký v čele Revolučního odborového hnutí. Znal nové úkoly odborových organizací v nových poměrech po květnu 1945. Jsou-li odbory v kapitalistické společnosti nástrojem boje dělnické třídy, jsou odborové organizace ve společnosti, směřující k socialismu, jedním z nejdůležitějších pomocníků při tom, aby cesta k socialismu byla schůdná, úspěšná a co možná nejkratší. Po květnu 1945 podařilo se ROH, Revolučnímu odborovému hnutí to, co bylo dávnou touhou poctivých pracujících, odborářů a socialistů: ROH bylo jednotné. Tato jednotka nebyla ovšem bezvýhradná, neboť různé politické strany chtěly vnést do Revolučního odborového hnutí nejednotu a zmatek a snažily se v něm žít staré pojetí odborářství, které se nedovedlo přizpůsobit novým a závažným úkolům. Jako všude i zde únor 1948 vše napravil. V únoru 1948 bylo Revoluční odborové hnutí pod vedením Antonína Zápotockého jedním z hlavních základů, na kterých se uskutečnila pronikavá proměna k lidové demokracii. Proto nebylo náhodou, že A. Zápotocký, představující ROH, se stal předsedou vlády.

Jako předseda vlády a jako odborář hájí A. Zápotocký nové pojetí odborové politiky. Jako ve svých četných projevech a článcích i knižně dovedl odůvodnit, proč se nedá žít po staru, tak také jasně viděl před sebou nové cesty odborové politiky. Za kapitalismu odborové organizace bojem chtěly hájit zájmy pracujících, v lidové demokracii, kde moc pochází z lidu, mají odborové organizace právě v zájmu pracujících nový úkol: přispět ke přestavbě výroby na nových a socialistických základech a hlavně usilovat, aby výroba stále rostla. Zvýšení výroby je dnes jedním z hlavních úkolů socialismu, ne-

boť jinak než zvýšením výroby se nedostaneme k blaho- bytu širokých vrstev. Proto Ant. Zápotocký jako předseda vlády i jako odborář stále a stále obrací pozornost svoji i všech nás k tomuto základnímu úkolu. Vyznává hlubokou víru, že to jde a půjde. Nebojí se však mluvit otevřeně, upřímně tam, kde to vázne. Byl z těch, který jako odborář dovedl bojovat. A proto je povolán, aby připomínal, že dnes bojovat za lepší přítí pracujících znamená více a lépe pracovat. Proto je třeba jít za Antonínem Zápotockým a v jeho duchu pracovat.

Z myšlenek

Antonína Zápotockého

Na adresu těch, kteří ze skutečného zájmu o budoucnost nového řádu a pořádku v republice projevují svoje obavy, je nutno říci: Neposuzujte jen povrchně a nečítejte závěry jen podle jednotlivých náhodných zjevů, které vám právě bíjí do očí. Tím je dána možnost posoudit jen úzký úsek celého problému. Zamyslete se nad problémem naší hospodářské výstavby vcelku, s perspektivou nové doby, úkolů a cílů, které jsme si postavili a které chceme také splnit a dosáhnout. UVědomte si, že válka, kterou jsme vedli a která pro nás vítězně skončila, byla válkou protifašistickou, protireakční a proto ve svých konečných výsledcích i protikapitalistickou. (Nové problémy naší hospodářské výstavby v říjnu 1945.)

Jdeme do veliké bitvy o nový, ne již jen politický, ale o nový hospodářský řád. Jdeme do boje o novou hospodářskou epochu, jejíž uskutečnění bude vyžadovat nejkrajnější mobilisaci i nejzazší vypětí všech pracovních sil. Bylo by nesprávné zastírat a zatajovat, že znárodněním naší výroby opouštíme starou, desetiletím uznávanou, všemi tradicemi výchovy, zákonnými řády a zvyklostmi podepřenou cestu soukromokapitalistického hospodaření a dáváme se na nové cesty, které nemohou vyústit jinam než k socialismu. Národ, který jednou tyto cesty nastoupí, nemůže se vracet už nikdy zpět, nechce-li do úplného rozvratu, chaosu, občanské války a revoluce. (Veliký slib, 28. X. 1945.)

Dávejte příležitost, aby člověk mohl své chyby napravit. Není těžké člověka odstřelit. Získat ho pro novou společnost je mnohem a mnohem těžší. To je velký výchovný cíl odborových organizací. Uvažujte o tom. Snažte se vyřešit tyto problémy. Přicházejte se svými návrhy jako s troškou do mlýna. Když každá závodní skupina, každý člen bude o těchto věcech uvažovat, budeme s výsledky své práce spokojeni. Dojdeme nejen k přesvědčení, ale dokážeme i v praxi, že je možné, aby lidé budovali své štěstí ne na bídě druhých, ale na štěstí

a radosti celku. Tak uděláme z naší jednotné odborové organizace skutečnou školu nového života, školu socialismu a z naší republiky skutečně lidově demokratickou republiku, ve které budou všichni ti, kteří pracují ve městě nebo na venkově, opravdu šťastné, spokojené a radostně žít. (Projev na závodní chůzi zaměstnanců JSCZ 18. 9. 1945.)

Nikdy nezapomenu na svoje první setkání se soudruhem Leninem. V korunovačním sále carského Kremle, kde se konal kongres, seděl na stupních podla nepatrný, nenápadný člověk a číhal na kolenech poznámky na papír. To byl soudruh Lenin. Obyčejný člověk. Nic na něm nebylo nápadného. A přece ten obyčejný člověk určoval nové směry dějinného vývoje. A vedle něho a za ním celá řada a legiony obyčejných lidí. Jak měli neobyčejní lidé západu věřit, že je možné, aby tyto nepatrní lidé dali skutečně nový směr dějinnému vývoji? (Setkání s Leninem. Rozhlas 7. XI. 1945.)

Znovu a znovu budeme dokazovat, že vítězství nové hospodářské epochy můžeme dosáhnout jen zvýšením produktivity práce, zlepšením pracovní morálky, dosažením nejužší spolupráce mezi manuální a duševně pracujícími. Znovu a znovu budeme dokazovat, že otázka prosperity naší velké národně průmyslové výroby, starost o její organizační zvládnutí, postavení na vyšší technický stupeň, nejučelnější využití moderních energetických zdrojů, plánování a soutěžení jest nejdůležitějším úkolem naší odborářské politiky pro nejbližší dobu. (Těžkosti na cestě k socialismu. Rozhlas 2. 1. 1946.)

Není jen jedna demokracie, jsou různé demokracie, je na příklad východní demokracie sovětská. Tato demokracie, když s námi uzavře spojeneckou smlouvu a uzná samostatnost naší lidové demokracie, pokládá za svou povinnost tuto smlouvu dodržovat. Netrpí také, aby někdo na jejím území strojí volně a svobodně spiklenecké úklady proti naší demokracii a vměšoval se do našich záležitostí. Je západní demokracie, která také s námi uzavírala a uzavírá smlouvy. Nelpěla však vždy na jejich dodržení. Ani dnes, jak je vidět, jí to nebrání, aby na svém území dala volnost všem našim nepřátelům, aby tam proti naší lidové demokracii strojili pikle a úklady, anebo aby se určité její kruhy vměšovaly do našich vnitřních záležitostí. Viz otázky znárodnění. To nás poučuje, že máme být vděční každému za to, co pro nás kdy dobrého udělal. Vedle toho, že však musíme uvažovat i rozhodovat se, na koho můžeme více spoléhat, od koho nám nebezpečí nehrozí a o koho se musíme opřít. (Rozhlas 16. I. 1946.)

Vzpomeňte si, jaké převraty se staly u nás v řízení výroby a v její organizaci za posledních sto let. Jak se výroba přeorganizovala, technicky vybavila, jak se změ-

nily a jak se stále mění pracovní poměry, mzdové sazby, způsob práce a pod. Ale státní aparát, jeho úřadování, organizace, platové úpravy a pod., to se za celé století nezměnilo, před branami našich úřadů se vývoj zastavil, pro ně neexistuje a proto to tam neklape. Protože však při znárodněné výrobě nabývá státní aparát ještě větší důležitosti než při výrobě soukromokapitalistické, bude nutno chtít nechtět i zde provést řádnou přestavbu a provětrat zatuchlou plíseň naší úřední kancelářštiny, aby nám státní administrativa neubila národní výrobu. (Rozhlas 10. 4. 1946.)

Dějiny národů tvoří činností práce, té je dnes u nás potřeba. Do té je nutno, aby se každý zapřáhl a podle svých schopností ji také svědomitě a čestně ve prospěch celku plnil. Do práce se musí, může a má zapřazovat každý sám a nečekat, až ho k ní druhí budou strkat. K práci není potřeba ani funkce, ani titulů. (Po volbách. Rozhlas 29. 5. 1946.)

Splnění všech úkolů pětiletého plánu bude vyžadovat mobilisace sil všech pracujících v daleko větší míře než úkoly dvouletky. Především ve výrobě a v rámci výroby v klíčových oborech našeho průmyslu, které jsou rozhodujícími pro rozvoj československého hospodářství podle pětiletého plánu. Pro splnění pětiletého plánu bude dále rozhodující i první krok pětiletky. Budou v něm totiž položeny základy k přebudování naší průmyslové skladby. (Projev na první celostátní národohospodářské konferenci ROH 9. a 10. října 1948.)

My dnes ještě na frontě jsme. Po zlomení moci buržoazie a kapitalistické reakce vítěznou národní revolucí vedeme nekrvavý boj na pracovní frontě o vybudování nové společnosti, o novou socialistickou výrobu a o výchovu nového člověka. (Projev na první celostátní národohospodářské konferenci ROH 9. a 10. října 1948.)

My vybudujeme svoji jednotnou odborovou organizaci, zvýšíme produktivitu práce, abychom tím zajistili blaho pro celý náš národ a abychom tím ve svazku s mezinárodním odborovým hnutím celého světa zajistili mír a pokoj pro všechny ty, kteří tak jako my chtějí v míru a klidu pracovat za tím účelem, aby opravdu životní úroveň všech pracujících byla natrvalo zlepšena. (Projev na plenárním zasedání ÚRO 24. 11. 1948.)

Změřili jsme v CSR své síly s kapitalismem v politické areně. A v únoru jsme zvítězili. Nyní s ním měříme své síly v hospodářství. Vyšší výrobu ještě netvoří naše nové formy a vlastnické vztahy v hospodářství, to jsou pouze důležité předpoklady toho. A my jsme přesvědčeni, že 5LP bude naším velkým ekonomickým vítězstvím nad kapitalistickým režimem a jeho metodami, že 5LP bude naším hospodářským únorem. (Projev na plenárním zasedání ÚRO 14. 11. 1948.)

69 LET J. V. STALINA

V postavě generalissima J. V. Stalina je zosobněno vše velké a krásné, co si lidé představují pod pojmem „bolševik“. Jeho jméno se dnes stalo pro celý svět symbolem socialistických úspěchů sovětského lidu, symbolem síly a mohutnosti Sovětského svazu. Avšak jeho jméno je mimo to také symbolem socialistických nadějí všeho pracujícího lidu světa, který dosud úpí pod útlakem vykořisťovatelů, a proto v den Stalinových narozenin, dne 21. XII., kdy se dožívá svého 69. roku, vzpomínal celý pokrokový a demokratický svět s úctou a vděčností jeho zásluh, proto si připomínal jeho osobnost a dílo.

Rekne-li o Stalinovi, že je největší postavou dneška, pak to není nadsázka, ale doslova skutečnost. Lze ho samozřejmě srovnávat se státníky kapitalistického světa, kteří pracují pro zbrojařské zájmy, pro zájmy imperialistů a jejichž sláva hasne od chvíle, kdy nejsou po chuti finančním magnátům. Známý francouzský spisovatel Henry Barbusse o něm řekl: „Stalin — toť Lenin dneška!“ Ano, tyto dvě postavy socialistického světa strní vysoko nad věčrejškem a dneškem. Ne ovšem ve smyslu výjimečnosti, ale především svou revoluční činností, rozsahem vědomostí a svou mravní silou, již má

jedna šestina světa co děkovat, že žije v socialismu a k níž vzhlíží celý mírumilovný svět.

Je dnes už samozřejmé, že se každý jednotlivec specializuje na úzký obor činnosti. Neplatí to však zřejmě o Stalinovi. Jen si připomeňme stručně běh jeho života, v němž jsou jako by zhuštěny dějiny ruského proletariátu a dějiny prvního socialistického státu na světě. Stalin stál ve dnech Říjnové revoluce v čele vojenských akcí, ačkoli se předtím vojenskému umění nevěnoval, a můžeme směle říci, že bez jeho účasti by průběh revolučních bojů nebyl takový, jak jej známe. Pročítáme-li dějiny revoluce,

zvláště z období kontrarevolučních intervencí, nemůžeme se zbavit dojmu, že revoluce zvítězila jen zázrakem. Avšak Stalin říká: „Rudá armáda zvítězila proto, že vedoucím jádrem zázemí i fronty Rudé armády byla bolševická strana, jednotná svou semknutostí a kázní, silná svým revolučním duchem a odhodlaností přinésti jakékoliv oběti pro úspěch společné věci, nedostižitelná ve svém umění organisovat milionové masy a správně je řídit v komplikované situaci.“ Hle, to byl onen zázrak. A víme-li, že vítězství u Carycynu, porážka nejnebezpečnějšího nepřítele revoluce Denikina a jiných byla Stalinovým dilem, ptáme se, jaká síla, jaká myšlenka vedla Stalina, že dovedl porážet nejlepší carské generály. Odpověď je snadná. Byla to myšlenka proletářské revoluce, síla marxistické vědy, která jej vyučila tomuto umění.

Porážkou kontrarevoluce nastalo období socialistické výstavby a bylo nutno překonat nepředstavitelné poměry. Vydrancovaná země, zpustošená pole, nemoc a hlad byly dědictvím z minulosti. Z vojevůdce se stává pečlivý hospodář. Stojí po boku Leninovi a je jeho největší oporou. Po smrti první hlavy socialistického státu dostává se Stalin do čela státu a strany, vede stát dělníků, rolníků od úspěchu k úspěchu. Dnes se nám zdá vítězství socialismu v Sovětském svazu samozřejmostí, ale tenkrát byla situace velmi vážná. Stalin často ukazoval, že vojenským vítězstvím dosud revoluce nevyhrála, že socialismus může zvítězit jen vyšší produktivitou práce. Stalinové pětiletky se staly základem, z nichž měla tato vyšší produktivita vyrůst a z nichž také vyrostla. Sovětský lid nadšeně budoval pod jeho vedením a ze zaostalé, ubohé země s negramotnými lidmi a s přepjatými žaláři stvořil novou zemi, bohatou a krásnou, kde se žije radostně, kde všichni pracují pro společnou věc — pro věc socialismu. Nebyla to věc lehká. Jen si vzpomeňme co bojů musel Stalin svést se zakuklenými nepřáteli, ať to byli trockisté nebo bucharinovci, ať o byli kuláci nebo průmysloví sabotéři. A přece se dobrá věc podařila.

Stát mírumilovných budovatelů dostává však strašlivý úder — hordy teutonů, jimž předcházela pověst nepřemožitelné armády, se vrhly nečekaně na pracující sovětský lid, zdořá sovětská země, jež staví továrny na traktory a ne na tanky, bude umět sovětský člověk, vychovaný v lásce ke všemu lidstvu, dost nenávidět nepřítel, aby jej porazil? Klidně, jak kázal Leninův odkaz, pravil Stalin dne 3. července 1941: „Historie ukazuje, že nepřemožitelné armády neexistují a neexistovaly.“ A tak odhodlaně, se Stalinovými slovy: „hitlerovská fašistická armáda může být přemožena a bude přemožena“, pustil se sovětský lid do boje s největšími barbary dějin. Všichni jsme příliš živě a účastně prožívali tuto válku, než abychom zapomněli na vše, co Rudá armáda pro lidstvo zachránila. A opět: víme dobře, že osobnost Stalinova to byla, která se zasadila

Několik citátů ze Stalina

Jedině naše sovětská revoluce, jediné naše Říjnová revoluce zařídila věc tak, aby jedni vykořisťovatelé nebyli zaměněni druhými, aby jedna forma vykořisťování nebyla zaměněna formou druhou, nýbrž aby bylo vymýceno jakékoliv vykořisťování, aby byli vymýceni všichni vykořisťovatelé, boháči a utiskovatelé, staří i noví.

A právě proto, že si mládež nejnáze osvojuje leninské odkazy, právě proto je povolána vésti před ty, kdož zůstávají vzadu, kdož kolísají. Arciť nemá dosti vědomosti. Ale vědomosti jsou věc, kterou je možno získat. Dnes tyto vědomosti nejsou a zítra budou. Úkolem proto je, učiti se leninismu a znovu se učiti. Soudruzi komsomolci a komsomolky! Učte se bolševismu a vedte kupředu kolísající! Méně žvaňte, více pracujte, a vaše úsilí bude zcela jistě korunováno úspěchem. — Z projevu na prvním všesvazovém sjezdu kolchozních úderníků 19. II. 1933.

Leckdo si myslí, že socialismus je možno upevnit tím, že lidé budou v jistém směru uvedeni na stejnou materiální úroveň na podkladě životních poměrů chudiny. To je nesprávné. To je maloměšťácká představa o socialismu. Ve skutečnosti může socialismus zvítězit jediné na základě vysoké produktivity práce, produktivity vyšší než za kapitalismus, na základě hojnosti výrobků a všemožných spotřebních prostředků, na základě blahobytného a kulturního života všech členů společnosti.

Význam stachanovského hnutí tkví v tom, že je to hnutí, které rozbíjí staré technické normy jako nedostačující, předstihuje v celé řadě případů pracovní produktivitu pokročilých kapitalistických zemí a tak otvírá

praktickou možnost dalšímu upevnování socialismu v naší zemi, možnost přeměny naší země v zemi největšího blahobytu. — Z projevu na první všesvazové poradě stachanovců dne 17. listopadu 1935.

Osudy národů a států jsou nyní řešeny nejenom vůdci, nýbrž především a hlavně milionovými masami pracujícími. Dělníci a rolníci, kteří bez hluku a povyku budují závody a továrny, šachty a železnice, kolchozy a sovchozy, kteří vytvářejí všechny statky života, živí a oblékají celý svět — to jsou skuteční hrdinové a tvůrci nového života. — Z projevu na prvním všesvazovém sjezdu kolchozních úderníků dne 19. II. 1933.

Síla sovětského vlastenectví je v tom, že jeho základem nejsou rasové nebo nacionalistické předsudky, nýbrž hluboká oddanost a věrnost lidu své sovětské vlasti, bratrské sourozenství pracujícího lidu Sovětského svazu. Sovětské vlastenectví nerozděluje, nýbrž naopak sdružuje všechny národy a národnosti naší země v jednu bratrskou rodinu. — Z referátu o XXVII. výročí Velké říjnové revoluce dne 6. 11. 1944.

Říjnová revoluce úplně zrušila soukromé vlastnictví půdy, úplně zrušila koupí a prodej půdy a půdu znacionalizovala. Co to znamená? To znamená, že rolník, aby mohl produkovat obilí, vůbec nepotřebuje kupovat půdu. Dříve po léta střídal, aby si mohl koupit půdu, topil se v dlužích, stával se rabem věřitelů, jen aby si opatřil půdu. Výlohy na koupí půdy zatěžovaly ovšem výrobní cenu obilí. Nyní toho rolník nepotřebuje. — Z projevu na konferenci marxistů-odborníků v agrární otázce dne 27. XII. 1929.

nim stojí celá armáda pokroku, jež si přeje mír a jež spojila svou spravedlivou věc se jménem největšího současníka — se jménem Stalinovým, a proto se neodvažují uskutečnit své zločinné plány.

Jen v zkratce jsme si všimli Stalinovy osobnosti jako vedoucího politiky Sovětského svazu. Musíme však také ukázat, jak tento opravdový velký člověk je přitom lidsky krásný a skromný. Všichni sovětský spisovatelé i sovětské filmy líčí ho shodně se všemi, kteří měli to štěstí a mohli se s ním setkat. Muž, jenž vede šestinu světa, dovede pobesedovat s kolchoznicí tak prostě, že si ani neuvědomuje Stalinovo postavení. Pozdravujeme dnes tohoto velkého člověka a jsme šťastni, že stojíme ve velké armádě budovatelů socialismu, kterou on vytvořil a kterou vede.

největší měrou o vítězství, která svými geniálními strategickými plány porazila obrovskou hitlerovskou armádu. Celý svět žasl nad strategickým uměním Stalinovým, jenž dovedl porazit německé maršály, kteří se celý život nevěnovali ničemu jinému, než vojennosti.

A dnes opět může Sovětský svaz budovat. Historie se sice neopakuje, ale přece jsme svědky toho, jak imperialisté se nedovedli poučit z minulosti a zase dští síru a oheň návisti na Sovětský svaz. Může však někdo pochybovat, že magnáti, kteří nemají armády lidu, ale armády doboře placených žoldáků, se odváží vystoupit proti sovětskému lidu, který nesčetněkrát prokázal své hrdinství a odhodlanost chránit socialistickou vlast do poslední kapky krve? Podněcovatelé války dobře vědí, že proti

PŘEDNÍ ÚKOLY

Ve svém obsáhlém projevu na nedávné schůzi ÚV KSČ zdůraznil předseda KSČ Klement Gottwald největší hlavní úkol, které třeba splnit, abychom urazili další podstatný úsek cesty k socialismu. Na prvé místo z této řady úkolů zařadil zlepšení zásobování, zejména výživy, úspěšné dokončení dvouletky, abychom mohli ještě úspěšněji začít pětiletý plán. Klement Gottwald zároveň připomněl, jaký význam má úspěšné splnění těchto úkolů pro boj s reakcí. Nejde zde ani tak o zápas s reakcí na politické základně. Politicky utrpěla reakce v únoru letošního roku porážku tak rozhodnou, že se z ní již nevzpamatuje. Jde však o skutečnost, že v období přechodu od kapitalismu k socialismu se přistupuje třídní boj, že kapitalistické vrstvy, vytlačené ze svých pozic, se všemi prostředky snaží vývoj k socialismu překaziti nebo aspoň zpomalovati a rušiti. Konsolidace a zlepšování hospodářských poměrů jim bere vítr s plachet, vyrazí zbraň z ruky.

Stav našeho zásobování potravinami se beze sporu v druhém roce dvouletky zlepšil, třebaže zemědělství nebude moci splnit úkoly, které mu dvouletý hospodářský plán stanovil. Katastrofální neúrodou v roce 1947 nebyly totiž vytvořeny předpoklady pro zvýšení výroby, jak určil dvouletý hospodářský plán, a to tím spíše, že k překážkám objektivní povahy přistoupil ještě odpor kapitalistických kruhů na vesnici podrobovati se závazkům plánovaného hospodářství. — Proto bude třeba, abychom nyní ještě důrazněji se opřeli o drobné a střední zemědělce a nedopouštěli, aby velcí statkáři se svým povinností vyhýbali. Naopak — jak Klement Gottwald v druhém bodě rozvrhu nejbližších úkolů naznačil — bude třeba důsledně dbát při výkupu zemědělských výrobků na venkově toho, aby více dávali velcí a aby bylo ulehčeno malým. Hospodaření drobných a středních zemědělců bylo vždy průhlednější a jeho kontrola snazší. Velcí a bohatí zemědělci naproti tomu měli řadu prostředků a cestíček, jimiž svým povinností vůči veřejnému zásobování unikali. Dovedli se také mnohem účinněji bránit proti předpisům povinných dodávek. Bylo by proto zásadní chybou místních výkupních orgánů na vesnici, kdyby šly cestou nejmenšího odporu, t. j. vymáhaly plnění dodávek především na zemědělcích malých a středních a neviděly, že statkářské vrstvy z toho těží ve svůj prospěch. Je totiž zřejmo, že větší zemědělské podniky mohou relativně dodávati mnohem více, než podniky drobné, poněvadž jejich výrobní prostředky jsou daleko rozsáhlejší a možnosti zvýšiti produkci daleko větší.

Spravedlivá výkupní politika na venkově musí ovšem míti zároveň na zřeteli vlastní úkol zemědělské

výroby — stále a trvale rozšiřovat naši vyživovací základnu, zlepšovat a budovat předpoklady pro zvyšování potravinových přidělů. Na množství a hodnotě výživy závisí konec konců pracovní výkon dělnictva a všech pracujících vrstev a s tím opět úzce souvisí plnění úkolů hospodářského plánu a vzestupná linie našeho hospodářství. Z toho resultuje další lo-

gický požadavek, aby se totiž zlepšované zásobování odráželo především v životní míře těch, na nichž leží hlavní tíha pracovních úkolů, t. j. v životní míře dělnických vrstev. To je třetí z nejdůležitějších úkolů, které na zasedání ÚV KSČ vytkl Klement Gottwald. Splníme-li je a splníme-li je co nejdříve, bude to další velký krok na naší cestě k socialismu.

Výsledky zasedání Spojených národů v Paříži

Co všechno kladla poválečná Evropa a s ní i ostatní svět do nové, nejvyšší mezinárodní instituce, která měla nahradit bývalou a tolikrát kompromitovanou Společnost národů ženevskou! Věřilo se, že právě druhá světová válka svým hrůzným a vskutku katastrofálním průběhem ukázala, že lidstvo napříště již nesmí tak hluboce klesnout, aby se válka stala nástrojem státní politiky. Již sjednání t. zv. Atlantické charty nasvědčovalo, že u demokratických států světových je mocná vůle udělat vše, aby poválečný svět byl postaven na zcela nové základy bezpečnosti a rovnoprávnosti v případě neshod nebo sporů, které by po válce mohly nastat. Proto nebyla uznána ani bývalá Společnost národů za dostatečnou záruku tohoto nového světového řádu a došlo k zřízení vyšší a lepší instituce mezinárodního významu — organizace Spojených národů.

Jak se tato nová organizace osvědčila? Na tuto otázku můžeme odpovědět jen tím, že zároveň řekneme, jak se svět přiblížil k trvalému míru a zda všichni členové této nejvyšší mezinárodní organizace jsou vskutku prodchnuti vůlí tento mír nejen budovat, ale také udržet. Skutečnost je ovšem taková, že do dnešního dne nemůžeme doufat, že světový mír je zajištěn. Právě pařížské zasedání valného shromáždění Spojených národů ukázalo, jak se západní mocnosti oddálily od zásad mezinárodní spolupráce pro udržení míru. Taktika a strategie západních mocností na valném shromáždění v Paříži v mnoha směrech ukázala, že tu šlo o záměrné podkopávání této spolupráce a o svalení viny za to na Sovětský svaz, aby tak byla připravena půda pro nové válečné dobrodružství.

Toto úsilí západních mocností se však ukázalo zcela bezmocné proti postupu zástupců Sovětského svazu. Nepoctivá snaha západních imperialistů ukázat na Sovětský svaz jako na překážku mírového uspořádání poválečného světa objevila se v celé své odporové nahotě ve chvíli, kdy valné shromáždění se mělo vyjádřiti o sovětském návrhu na snížení ozbrojených sil velmocí o jednu třetinu za

jeden rok a o zákazu atomových zbraní se současným zavedením účinné kontroly těchto zbraní. To byla nejjasnější odpověď Sovětského svazu na nízké a záměrné pomluvy západních imperialistů, kteří své zbrojení nejen neomezili, ale naopak je krok za krokem stupňují, a výhrůžným postojem, opaným o vše-zničující účinek atomové zbraně.

Světová veřejnost, která touží po míru, mohla tak znova posoudit, kdo stojí na straně míru a kdo se ještě po hrozných zkušenostech z poslední doby drží války jako rozhodujícího argumentu v mezinárodním jednání. V tváři tvář milionům pracujících lidí celého světa byli odhaleni strážci nových válečných katastrof. S novou průkazností se ukázala vůle Sovětského svazu čelit tomuto nebezpečí. Byla to vůle tak silná a opírající se o přání všeho lidstva, že před ní musela ustoupit i pověstná mechanická hlasovací mašina Spojených národů, ovládaná imperialisty z USA. Západním imperialismem se nepodařilo uměle vytvořit takovou situaci, z které by mohli kořistit ve svůj prospěch, neboť nemohli přehlédnout, že návrh Sovětského svazu na odzbrojení vyjadřuje přání národů celého světa. Nepodařil se zákeřný podkop imperialistů proti světovému míru a to je také jediný kladný výsledek valného zasedání Spojených národů v Paříži.

MASARYKŮV TÝDEN

československého zahraničí

Osmý Masarykův týden čs. zahraničí, pořádaný Čs. ústavem zahraničním, se koná ve dnech 8—12. března 1949 v Praze.

Prezident republiky Klement Gottwald přijal nad touto celostátní manifestací, připomínající trvalé spojení zahraničních krajanů s českým a slovenským národem, záštitu. Čestné předsednictvo převzala čs. vláda.

My všichni — volníští Češi — víme, co pro nás tento týden znamenal v cizině a proto již dnes se na něj budeme připravovat, aby vyzněl jak nejlépe.

—ck—

O BUDOUCNOSTI NAŠÍ VESNICE

Užká souvislost zemědělské výroby s výživovým plánem zdůrazňuje její význam pro celkovou životní úroveň našeho lidu. Prezident republiky Klement Gottwald na nedávném zasedání Ústředního výkonného výboru KSČ položil proto požadavek zlepšení zásobování, zejména výživy, na prvé místo devíti programových bodů pro nejbližší úkoly. Zlepšovat výživu předpokládá zlepšovat výsledky zemědělské výroby. Znamená to na prvním místě plnit úkoly hospodářského plánu.

Zemědělství a zemědělská výroba zaujímají v hospodářském plánu důležité místo již proto, že základem naší výživy je domácí zemědělská výroba. Zemědělství však vyrábí a pracuje za zcela jiných podmínek než je tomu na př. u průmyslu. Zatím co v průmyslu převládá výroba soustředěná ve velké celky a závody, kde 95% veškerého průmyslu patří do sektoru znárodněného, je těžištěm výroby zemědělské podnikání individuální. Přitom je uvnitř zemědělského sektoru — jak ukázal ministr zemědělství J. Duriaš ve své přednášce v Socialistické akademii — seskupení takové, že závody, organizované podle socialistických zásad, tvoří pouhých 2%, závody kapitalistické přibližně 6% a malovýroba 92%. Vcelku máme v republice 1.400.000 zemědělských závodů, jejichž půda je roztržena na 33 mil. parcel o průměrné výměře jednoho korce.

Je samozřejmé, že tato roztržitost půdy značně ztěžuje provádění i kontrolu úkolů hospodářského plánu. Socialistické hospodářství však usiluje nejen o stupňování výroby, ale také o její zdokonalování po stránce technické, které má zemědělcům práci usnadňovat a umožňovat jim větší účast na politickém a kulturním životě. Je to zejména nejpočetnější skupina drobných a středních zemědělců, jejichž kulturní potřeby byly dosud uspokojovány jen velmi nedostatečně. Naš pětiletý plán má však i svůj bohatý program kulturní, jehož uskutečnění má přinést povznesení kulturní úrovně nejen ve městech, ale především na vesnicích.

Skupina zemědělských malovýrobců, t. j. drobných a středních rolníků, která až donedávna žila v područí kapitalistických živlů na vesnicích, musí se nyní stát nositelkou zemědělské politiky. Proto se musí o nejvíce sblížit s novými prvky, které přináší na vesnici nové možnosti hospodářského a sociálního vzestupu zemědělského lidu. Je to především mechanizace zemědělské výroby, která se nyní rozvíjí na zcela nové organizační základně. Tvoří ji státní strojní stanice doplňované činností místních strojních družstev. Strojní družstva a družstevnictví vůbec jsou drobným a středním zemědělcům nejlepším ukazatelem, jak pomáhá kolektivní součinnost plnit úkoly, jež by pro jednotlivce byly častě nezvládnutelné. Rozmery počasí v ob-

dobí dvouletého hospodářského plánu značně ztěžily práci zemědělců a drobní zemědělci se mohli názorně přesvědčit, že činnost státních strojních stanic a strojních družstev byla jim nejvydatnější a vlastně jedinou oporou při překonávání obtíží. Střední a drobní rolníci měli při té příležitosti také možnost seznat, jak kapitalistické živly na venkově situaci nejen neusnadňovaly, nýbrž přímo zlovoľně ztěžovaly. To musí vést ještě k většímu uvědomění drobných a středních rolníků, uvědomění jejich důležité úlohy v budování socialismu, pro který kapitalistické živly nikdy nenaleznou pravé pochopení.

Revoluční čin naší školské správy

Ministr školství, věd a umění prof. dr. Zdeněk Nejedlý připravil se svým štábem školských odborníků akci, která má posloužit pronikavému oživení poměrů na našich vysokých školách tím, že tato akce přivede na naše vysoké školy novou inteligenci z řad pracujících. Od 20. ledna příštího roku bude zahájeno vyučování v několika státních kurzech v Čechách, na Moravě i na Slovensku, ve kterých bude připravován první tisíc mladých, schopných příslušníků dělnické třídy ke složení maturitní zkoušky a tím ke studiu na vysokých školách, zejména na technice.

Ministr školství v rozpravě s novináři obsáhle vložil důvody a smysl této akce naší školské správy. Právě, že máme touhu vychovat si takové vysokoškolské studenty, kteří budou opravdu spolehliví v duchu státně politickém i mravním. Dosavadní zkušenosti se studenty školy III. stupně nejsou právě nejlepší. Reakční živly, které tu podlely výchově zjevných nepřátel lidově demokratického řádu, nejsou vhodným materiálem nejen pro naše vysoké školy, ale jsou nebezpečím i pro všechno, oč ve svém novém lidově demokratickém řádu usilujeme. Mnohem lepší výsledky se již projevují na školách II. stupně, na nižší střední škole. Zde jsou již poměry mnohem konsolidovanější a také výsledky práce se studenty opravňují k naději, že se nám v dohledné době podaří vyplnit z našeho středního školství všechny požadavky, reakční, ano i zločinecké vlivy, které sem byly nepřáteli lidově demokratického řádu záměrně vnášeny.

Naše školská správa jde však dále. Je známo, že nám pro formální přechodky z doby minulé unikalo mnoho významných talentů, jejichž další rozvoj byl zastaven právě jen tím, že jim bylo znemožněno další odborné vzdělání. Školská správa svou akcí nyní otvírá dveře všem schopným lidem v řadách pracujícího lidu, aby se dostali na taková místa, kam pro své schopnosti náležejí. Budou tak odklizeny všechny sociální křivdy napáchané dřívějšími režimy a zároveň

Zdokonalování method zemědělské práce je tedy zásadní otázkou drobných a středních rolníků na jejich cestě k socialismu a vyšší životní úrovni. Proto nyní musí zemědělské družstevnictví ovládnout právě maloroelníci, aby výhod družstevního podnikání nejen dokonale využili, ale zároveň se na něm učili a na něm poznávali výhody vyšších forem zemědělského podnikání. Naše cesta k socialismu má na zřeteli také lepší budoucnost naší vesnice. Drobní a střední rolníci, o jejichž životní zájem tu vlastně jde, se proto jistě postaví do předních řad budovatelů socialismu.

se dosáhne toho, že na vysokou školu budou posíláni jen vskutku ti nejlepší, kteří se již ve svém pracovním prostředí náležitě osvědčili a kteří dokázali, že opravdu dovedou pracovat.

Výběr nadaných jednotlivců budou provádět závody a rolnické komise za účasti zástupců ministerstva školství. Letošního roku se počítá s 900 dělníky, z nichž 700 půjde na techniku, zatím co zbytek bude studovat filosofii, přírodní vědy a pedagogii. Kromě toho 100 zemědělců bude studovat zemědělsko-lesní inženýrství.

Tímto opatřením bude mít dělnická třída v budoucnu své vlastní zástupce v inteligenci a zároveň se jim položil základ k tomu, aby nám nová inteligence zaručovala své přibuzenství a dělnickou třídu, aby znala její potřeby a její život a tak společně s ní spolupracovala na naší cestě k socialismu, k našemu lepšímu zítřku, který budujeme.

Rozhlas o nás

Posloucháte rozhlas? Reknete si: Jak by ne! A jestli pak jste slyšeli v neděli dne 12. t. m. na stanici Praha I ve vojenském vysílání, co se o nás povídalo?

V pásmu, jež sestavil mjr. Otto, byly vyzvednuty naše zásluhy o českou knihu v I. čs. sam. brigádě v SSSR, jež byly vzpomenuy u příležitosti Týdne české knihy.

A co pondělí? Jistě jste slyšeli 13. XII. 1948 ve 22.50 hod. na rozhlasové stanici Ostrava přednášku Josefa Linharta „Volynští Čechové kdysi a dnes“.

Tyto přednášky, jež se dotýkají jednak aktuálních otázek vstávy ČSR, jednak informují naši veřejnost o krajanském životě, zařazuje každé pondělí (kromě prvních pondělí v měsíci) ve 22.50 hod. Československý ústav zahraniční. Přednášejí přední spolupracovníci ČUZ, kteří znají život všech krajanů.

Poslouvejte je, odneseťe si mnoho cenných poznatků! —ok—

Dětská kniha -

mocný výchovný činitel

Hodnotná knížka dlouho nebyla považována za cenný dárek. Darovat i literárně cennou knihu bylo v mnoha případech spojeno s nebezpečím, že dárek bude odložen stranou, aby ustejně oddivu ledajakých kyčlů a bráků. Kde jinde máme začít bojovat proti takové nevážnosti k literatuře než u dětí? Pěstujeme-li u dětí od chvíle, kdy začínají ovládat čtení, lásku ke knížkám, vychovááme v nich bezpečně kulturní jedince, kteří budou sáhat jen po dobré knize.

Dnes máme již dětskou literaturu behatou a krásně vypracovanou. Brak z toho oboru byl podstatně vymýcen, takže můžeme bez obav sáhnouti po dětské knížce jako hodnotném daru. Přesto je vždy třeba, abychom o výběru knihy pozorně uvažovali. Dítě mívá různé věcné sklony a podle toho se má výběr řídit. Někteří chlapi mají vyležený sklon k věcem technickým. Také se jedná o to, jakým směrem chceme sami zaměřovat duchovní výchovu dítěte. Již v dětské literatuře můžeme dítě seznamovat s některými známými spisovateli. Nevěnujeme-li výběru dostatečnou pozornost, můžeme velmi poškodit poměr dítěte ke knihám. A když dítě podarujeme knížkou, zajímá se již o knihy další. Je chybou nevídat, si knih dítěte a považovat je jen za jeho „dětskou“ věc. Vypůjčíme-li si sami dětskou knížku, čteme ji a s dítětem o ní rozprávíme, stoupne nám jeho zájem o knihu.

Zvláštní pozornost dětské knize věnuje nakladatelství Orbis, v jehož oddělení, věnovaném speciálně dětské literatuře, najdeme vždy dětskou hodnotnou četbu. Pro malé a nejmenší je to Homza Tuřípán s verši Františka Nechvátala, v grafické úpravě a s obrázky Vladimíra Kovaříka. Josef Miršal napsal dětem veršiky do knížky „Snidání v lese“, která vyšla v grafické úpravě Petra Tučného. Velmi pěkné je „Počítadlo“ od Františka Halase s malovanými Karla Pekárka. Eduard Petiška přinesl dětem žertovných „Sedm Mamlasů“ s obrázky Miroslava Šaška. Pro větší čtenáře je tu historie slepého chlapce „Zachráněný život“ od Lubomíra Nepa. Velmi se zalíbí S. A. Puškinoва „Pohádka o caru sultanovi“ s barevnými obrázky Dobroslava Vondrouše a historie chlapce v knížce „Tajemství zlatého orla“ od Ellery Queen. Pro dospělejší je vhodný utopistický román z atomového věku Rudolfa Faulknera „Explorér III“. Velmi vhodným dárkem pro každého je Josefa Teichmana „Z českých luhů do světa“, kniha pojednávající o průkopnících české hudby.

Knížka mezi dárky nemá chybět. Od roku k roku (používejme vánočních svátků a jiných příležitostí k tomu, abychom dítě dobře vedli literaturou tím způsobem, že mu předkládáme knihu dobrou, která vykonává spolehlivý vliv na jeho vnitřní vývoj.

Zevní a vnitřní bezpečnost našeho budování

Náš úspěšný zápas s reakcí letošního února odhalil nám také v nejdělném směru pohled na skutečnou tvářnost záškodníků a přímých zrádců, kteří se dosud skrývali pod ochranou střehou Nár. fronty, jak byla vytvořena t. zv. košickým programem. Skoro tři roky musely uplynout, než naše dělnická třída jasně poznala, kde u nás uvaluje o návrat starých časů kapitalistického vykořisťování a o zvrát všech výsledků a vymoženosti naší druhé revoluce.

Tento únorový očistný boj nám umožnil, že jsme mohli bez obav přikročit k plánovanému budování našeho státu a že vyhlášení pětiletky nebylo již brzděno lidmi, jejichž kapitalistická mentalita natropila tolik škod ještě v průběhu práce na dvouletém budovatelském plánu. Únor pronikavě rozlišil plevel od zrna. Na jedné straně stáli všichni poctiví občani republiky, kteří byli odhodláni pracovat k jejímu hospodářskému, sociálnímu a politickému rozkvětu, zatím co nepřátelé tohoto dějinného vývoje zmateně přechali přes hranice vlasti, aby v cizině, v cizích službách a pro cizí zájmy a ve spojení s našimi úhlavními nepřáteli, Němci, kladli podkopy pod práci všech svých bývalých spoluobčanů.

Z jakých řad se títo zrádci rekrutovali, to víme velmi dobře. Byli to vesměs lidé, kteří mohli být v republice šťastni a spokojeni jen tehdy, když mohli žít na účet jiných. Protože lidově demokratický řád tak ostře postihl všechny bezpracné zisky a jednou provždy udělal konce vykořisťování pracujících silnými jedinci,

ztratili kořistníci v republice pádu pod nohama a rozhodli se proti ní všemi prostředky bojovat.

Metody a prostředky boje této naší „emigrace“ jsou úměrné jejich mravní zchátralosti a politické bezprogramovosti. Lidé, kteří v cizině zahraničním žoldu bojují proti své vlasti, pokládají úkladnou vraždu, sabotáže a rozvrácení poměrů v republice za hlavní politický argument proti lidově demokratickému řádu. Tím se však cele odhalili, neboť dnes již každý dobře ví, jaké jsou rozdíly mezi těmito zločinnými desperáty, kteří o sobě kdysi tvrdili, že jsou vlastenci, a těmi, kteří v republice poctivě pracují pro její lepší budoucnost.

Náš pracující lid tak dobře poznal své nepřátele a nebojí se jich. Proti jejich nenávisti klade svou práci, a to s vědomím, že jen dobrá a poctivá práce nakonec zvítězí. Bude to především velké vítězství nad těmi stelnými společnostmi zrádců v cizině, kteří dříve nebo později sami shledají závažnost básníková varování: Opuštěli mne, zahyneš!“ Dějinný vývoj ve svém revolučním rozmachu překročí všechny nepřátelské živly našeho budování a nezachrání je ani jejich dočasně spojený s kapitalistickým světem Západu. Neboť právě tento starý svět kapitalistického vykořisťování je určen k zániku a s ním zmizí v dějinném propadlísti i všichni, kdož od něho očekávali svou záchranu. Take-ový je krok dějin, a běda všem, kdož si právě z historie vývoje lidské společnosti nevezali poučení!

Vánoční strom republiky

a NOVINÁŘ

Před dvaceti lety šel redaktor brněnských „Lidových novin“ Rudolf Těsnohlídek lesem u Brna a slyšel pláč. Šel po hlase a našel holčičku, kterou zde odložila matka právě o Štědrém dnu. Těsnohlídek děcko zabalil a odnesl je na četnickou stanici v Bílovicích. Žena strážmistra Bulová děcko nakrmila. Holčička usnula pod rozsvíceným vánočním stromem. — Matka odloženého děcka nebyla vypátrána. Dítě se ujal vrchní číšník Polák z hostince, který Těsnohlídek navštěvoval. Manželé Polákové přijali děcko za své. Dostalo jméno Liduška. Liduška vyrostla, byla prodavačkou v brněnském obchodě, vdala se a dodnes žije.

Tato událost, která se skutečně stala, vnučila Těsnohlídkovi myšlenku jeho vánočního stromu republiky. Dnes je bezpočtu měst, městeček, ba i vesniček, kde do zimy a do ztichlých večerů svítí vánoční stromy republiky a připomínají, že s blížícími se vánočními máme se v duši zeptat, zda kdesi nežije potřebné dítě, pro které máme vložit pod vánoční stromček svoji mysl, svůj papírový pe-

niz, abychom měli hřejivé vědomí, že jsme udělali dobrý skutek a že jsme pomohli českému dítěti.

Vánoční stromy republiky, které se už staly zvykem a tradicí, jsou dilem krásného a bystrého novinářského pera. Novinář šel lesem a našel odložené dítě. Odnesl je a zachránil. A ještě více: příhoda, kterou prožil, přivedla ho k tomu, aby vzal pero, aby vyslovil svoji myšlenku, aby burcoval lidské duše. Myšlenka, kterou pojal Rudolf Těsnohlídek, básník a novinář, se ujala a vánoční strom republiky nese svoje ovoce a plody, které dostávají naše potřebné děti. Zde je vidět, jak účinným nástrojem je novinářské pero, co znamená psací stroj, když k němu usedne novinář, který se s přesvědčením, uměním a posvěcením postaví za myšlenku, prospěšnou obecnému blahu. Vánoční strom republiky je ukázkou účinnosti novinářského pera, toho, co může vykonat novinář, když dovede svým perem se dotknout oněch sil v lidských duších, které se pak dovedou rozhodnout k účinné podpoře dobré věci.

Krajské zřízení

Od nového roku vstoupí v platnost krajské zřízení, které bude podstatným pokrokem ve stavbě naší lidové demokracie. Nahradí těžkopádné národní výbory zemské, které rozhodovány o důležitých krajo- vých věcech soustředily v hlavních městech. V krajských národních výborech vznikne nový druh veřejné správy, která bude vycházet z lidu a bude se obracet a vracet k jeho potřebám. Krajské zřízení znamená decentralisaci. Veřejná správa bude moci rychleji a pružněji jednat podle potřeb a zájmů krajů, okresů a jejich obyvatelstva. Už pohled na mapku nových krajů ukazuje tuto velkou výhodu. Je rozdíl, musil-li jeti občan se všim do Prahy, Brna či Bratislavy, nebo vyřídí-li jeho žádost či stížnost s konečnou platností krajský národní výbor v poměrně blízkém krajském městě.

Krajské národní výbory zahájí svou činnost postupně 1. ledna 1949. Likvidace zemských národních výborů skončí 31. března 1949. Zvláštní zákony podrobně určí, kdy a jak

krajské výbory převzou činnost, která až dosud patřila do působnosti jiných orgánů, na př. správu finanční, ochranu práce atd. Zákon o krajském zřízení ruší obchodní a živnostenské komory, které jsou po zřízení krajských národních výborů zbytečné. Do pravomoci krajských orgánů přejde agenda finanční, ochranu práce a činnost, která připadla až dosud obchodním a živnostenským komorám. Tím se stanou kraje opravdovým střediskem veškerého života a práce, jak je jí potřebí dle potřeb toho neb onoho kraje.

Zřízením krajů skončí doba, kdy se rozlišovalo samosprávou a hospodářskou správou a kdy, jak se říká, jelo se ne po dvou, ale po několika kolejkách.

Členové krajských národních výborů budou voleni lidem a budou lidu odpovědny. Hlavním orgánem krajského národního výboru bude jeho rada. Nebude svoji pravomoc vykonávat sborově, ale prostřednictvím jednotlivých referentů, což zase zjed-

noduší a urychlí jednání a rozhodování a zvýší vědomí osobní odpovědnosti. Počet referátů je pevný. Každý referát bude mít u všech krajských národních výborů stejný rozsah a obsah činnosti, čímž je zaručen stejný způsob práce ve všech krajích.

Krajské zřízení pronikavě změní celé správní zřízení republiky. Likvidují se země jako správní celky. Krajské zřízení přinese pronikavou decentralisaci. Občan bude mít blíže k instanci, která rozhodne s konečnou platností o všem, co od úřadů žádá. Krajské zřízení umožní, aby státní správa se přiblížila zájmům a potřebám jednotlivých krajů, jak vznikly dlouhým vývojem, jak vyrůstají s novým zemědělstvím, s novou industrialisací, prostě s novým sociálním i kulturním životem. V tomto smyslu je krajské zřízení nejen významným krokem k zlidovění naší správy, ale je také cestou k uskutečnění zásady, že veškerá moc pochází z lidu, neboť krajské zřízení správu veřejných věcí lidu přibližuje.

POLSKO na cestě k socialismu

Patnáctý prosinec 1948 bude znamenat pro polskou dělnickou třídu historický mezník v jejím dějinném vývoji. V tento den byl zahájen sjednocovací sjezd polské strany dělnické (komunistické) a polské strany socialistické (sociálně demokratické), na němž došlo k sloučení obou těchto stran. Po Bulharsku, Rumunsku, Maďarsku a po nás je to nyní Polsko, jehož dělnická třída energicky škrtá minulost a staví se na linii světového revolučního hnutí, opírající se o imponující výsledky strany Leninovy a Stalinovy.

Sjednocovací sjezd polské dělnické třídy tak před očima celého světa zdůrazňuje význam vítězství marxismu-leninismu v boji proti reformismu a nacionalismu. Je to zejména kategorické odmítnutí úpadkové formy vlastnictví, kterou kapitalistická třída Polska používala po desetiletí k útlačení a k zotročení dělnické třídy. Nemůže být skutečného národního osvobození bez osvobození sociálního, a jen dik revolučnímu dělnickému hnutí dobyl polský národ po prvé ve svých dějinách plné svobody.

Boj dělnické třídy v Polsku byl zahájen již na počátku okupace. V době nejhroznějšího ponižení země nacisty vzniká Lidová garda, dochází k organizaci podzemního boje, spolu s budováním polské armády v SSSR. Ve spojení s bratrskou sovětskou armádou podařilo se polské dělnické třídě vyhnat útočnicka, vyhrát mir a zajistit hranice na západě, opírající se o Balt, Odru a Nisu. A další úkoly polské dělnické třídy nastaly ve chvíli, kdy došlo k likvidaci velkostatků, provedení pozemkové reformy, zestrátnění průmyslu a vytvoření

aparátu lidové vlády se zvláštním zřetelem k obnově válkou zničené země.

V tomto boji o nové, lidově demokratické Polsko, stála polská dělnická třída v čele jako předvoj a ukazatel cesty Polska k socialismu. Jen tak se podařilo, že polská dělnická třída dosáhla po dlouholetých rozporech vnitřní jednoty a tím zároveň vyrostla jako vedoucí síla národa. Politické sjednocení dělnické třídy, které se nyní stává skutkem, je základem činitelem pro výstavbu socialismu. A nejen to. Sjednocení polské strany dělnické a strany socialistické otvírá novou etapu ve vývoji samotné strany. Zvýší její autoritu a prohloubí ideologicky a politicky vliv na ty, kteří jsou bez stranické příslušnosti a dosud se nezapojili do obrodného hnutí, jímž prochází Polsko ve všech odvětvích svého veřejného života.

Tato obroda především pronikavě zapůsobí i na sjednocení stran zemědělských, neboť tvůrčí energie milionů pracujících lidí ve městech i na venkově bude znamenat rychlejší tempo výstavby hospodářského života, zmodernisování struktury průmyslu a zvýšení úrovně zaostalého zemědělského podnikání za vydatné pomoci lidového státu.

Takové jsou perspektivy nového Polska, jeho lidově demokratického zřízení ve chvíli, kdy dochází k sjednocení dělnické třídy. Tak odpovídají lidově demokratické státy na všechno, co se o nich rozšiřuje na západě, takový nový a lepší život se rodí za „železnou oponou“, zatím co za oponou „dolarovou“ dochází den ode dne k ostrým sociálním konfliktům, k

stávkám, ke střelení do dělníků a k stupňování nezaměstnanosti. Pracující lid celého světa prochází tak národním vyučováním. Na skutečnostech může sledovat cestu k socialismu tam, kde si lid opravdu vládně a má snahu vytvořit i za dejtějších podmínek poválečné obnovy svět nové, v němž jen poctivá práce stává se nositelem konečného světového řádu, v němž není a nebude vykořisťovateli ani vykořisťovaných.

Volný prodej přebytků mléka a másla

Od 15. prosince t. r. je uvolněn prodej přebytků mléka a másla. Výslovně třeba upozorniti, že jde výhradně o přebytky, které zemědělcům zbudou po splnění předepsaného kontingentu. Naprosté splnění kontingentu je zásadní podmínkou, aby zemědělec byl oprávněn volně disponovat přebytky mléka. Přebytky mléčné produkce mohou zemědělci prodati buď v původní formě jako mléko anebo je zpracovati na máslo a prodati ve formě másla.

Uvolněný prodej přebytků mléka a másla přináší zemědělcům nesporně značné výhody. Lze proto očekávat, že zemědělci projeví také plně pochopení pro nutnost plynulého zásobování obyvatelů ve městech mlékem a toto své pochopení osvědčí tím, že budou vzorně plnit své dodávkové povinnosti.

Zprávy svazu

Svaz Čechů z Volyně obdržel z vojenské kanceláře prezidenta republiky tento příspěvek:

Pan prezident republiky mě pověřil, abych Vám poděkoval za slavnostní prohlášení, které jste mu zaslali z valné hromady v den přejmenování vojenského útvaru v Zatici na útvar „Volyňských Čechů“.

Pan prezident Vám přeje dalšího zdaru a úspěchu v plnění pětiletého plánu a výstavby republiky.

Přednosta vojenské kanceláře prezidenta republiky
gen. Bulandř.

Z kanceláře ministra národní obrany došel příspěvek tohoto znění:

Ministr národní obrany arm. gen. Ludvík Svoboda mi uložil, abych Vám jeho jménem počečoval za pozdravný telegram ze slavnosti přejmenování vojenského útvaru v Zatici na útvar Volyňských Čechů i za blahopřání k jeho 53. narozeninám.

Pan ministr Vám posílá své upřímné pozdravy a Vaši další práci přeje hodně úspěchu a zdaru.

S projevem úcty

mjr. Vojtěch Coufal,
tajemník ministra NO.

Vánoční nadílka vol. sirotkům.

Svaz Čechů z Volyně rozesílá k vánocům vol. sirotkům a polosirotkům knižní dárky. Jsou to dětské knihy, které byly věnovány školami pro vol. Čechy při reemigraci v r. 1947 na výzvu zemské školní rady v Praze a za součinnosti pražské odbočky SČZV. Také rodiny s větším počtem dětí obdrží balíček s knihami.

Vánoční nadílka vojákům voj. út. „Volyňských Čechů“. Svaz Čechů z Volyně daruje k vánocům všem vojákům voj. út. „Volyňských Čechů“ v Zatici, konajícím služby a strážce o svátcích, balíček, v němž je hodnotná kniha a cigarety.

Zajištění odvozu dřeva z lesů během zimních měsíců

V těchto dnech probíhá akce náboru dobrovolných brigád pro svaz a odvoz dřeva, které leží v lesních pásmech pohraničních horských oblastí. Vzhledem k tomu, že tyto sáňkařské brigády znamenají obtížnou práci, týká se tato akce zejména mužů od 18—40 let. Jedná se o tříměsíční brigádu a její účastníci se mají přihlásit u svých úřadů ochrany práce do 22. prosince t. r. Vybízíme naše kraje, zvláště zeměděle, aby se do této akce hromadně hlásili.

Příděl rodinných domků

Příděl rodinných domků do vlastnictví probíhá dále plným tempem a kromě nutnosti spolupráce místních národních výborů záleží také na národních správcích a všech uchazečích, aby přesným dodržením lhůt, předepsaných k podání přihlášek, zajistili si nárok na přiděl domku do vlastnictví. Sledujte tudíž lhůty vás se týkající a neopouštějte podání přihlášky až na poslední dny, nýbrž podejte ji co nejdříve.

Uchazečům obcí ve správních okresech

Broumov, Dubá, Jindř. Hradec, Mariánské Lázně, Polička, Stříbro, Teplice, Krnov, Rýmařov a Mor. Třebová.

Všechny uchazeče obcí jmenovaných okresů upozorňujeme, že lhůta k podání přihlášek probíhá tu od 2. listopadu 1948 a končí bezpodmínečně dne 3. ledna 1949.

Všechny uchazeče upozorňujeme, že tyto lhůty jsou propadné, takže je bezpodmínečně podati si přihlášku včas. Upozorňujeme však, že přihlášky lze podávat jenom u domků, uvedených v seznamu, který musí být vyvěšen u místního národního výboru a lze tak učinit na tiskopisech, které jsou u MNV k dostání. Uchazeči zbývajících domků, v seznámech dosud neuvedených přihlášku zatím nepodávají. Není však u nich příčiny k znepokojení, neboť seznam neobsahuje zatím všechny konfiskované domky a po prvním seznamu budou v určitých časových odstupech následovat další.

Současné upozorňujeme uchazeče na příručku „Příděl rodinných domků“, kterou vydal osidlovací úřad a fond národní obnovy jako 13. číslo knižnice „Nový domov“. Lze v ní nalézt všechny podrobnosti přidělu se týkající a stojí pouze 6 Kčs včetně poštovního. Objednávky vyřizuje Tiskové oddělení OÚ a FNO v Praze-Karlíně, Invalidovna. Osidl. č. 14.

Všechny naše kraje — kteří znají níže uvedené osoby, žádáme, aby se přihlásili osobně anebo písemně u Svazu Čechů z Volyně v Zatici. Svaz Čechů z Volyně chce být nápomocným v reemigraci těchto osob a musí mu proto býti známy následující údaje: národnost, jaké školy navštěvovaly, jestli nespolečovali s Němci v době okupace Volyně a zda jsou tyto osoby národně a státně spolehlivé. Na vaše zprávy čekáme do 10. ledna 1949, kdy veške-

rý jejich spisovný materiál budeme muset předložit ministerstvu vnitra.

1. Bohumil Novotný, 27. X. 1914 ve Vojkově, t. č. bytem v Karlově č. 50 u Horního Maxova, okr. Jablonec n. Nisou (jedná se o dodatečné schválení reemigrace).

2. Marie Kurkevičová, 1897 a Alexandr Kurkevič t. č. od dubna 1948 na Volyni.

3) Antonín Klaban, 1920, Ulbárov, bytem tamtéž.

4. Antonín Chlad, 1912, Alexandra Chladová roz. Polívková, 1922, Luba Chladová, 1911, t. č. bytem v Zagorsku, Platforma Sem-choz, Jaroslávská železnice, ul. Klárova č. 5.

5. Alexandr Kosík z Počájova na Volyni.

6. Věra Klígrová, 1898, Hrušvice, Alexandr Klígr, 1897, Korablíště, t. č. Neudorf bei Bruchsal, Kapellenstrasse 68/in Baden 17 a.

7. Naďa Bauerová, 1912, Rudňa, t. č. Jilové u Děčina (dodatečné schválení reemigrace).

8. Josef Rajn, 1912 v Mirohošti, bytem tamtéž.

9. Měkuláš Košesnikov, 1897, Strakiov, t. č. bytem v České Lípě, Pod Holým vrchem 357 (udělení čs. občanství).

10. Grigor a Anna Chudi, 1905 a 1908, t. č. bytem v Čes. Krošně u Žitomru.

11. Vladimír Pála, 1896 v Hrušvicích, t. č. bytem UNRRA Team 228 Klausheide, Německo.

12. Václav a Marie Mirhoroděcovi, t. č. Dubno, Senodubská 19, Volyni.

13. Marta Krigerová, 1902 v Michalovec, t. č. Německo (Burkersdorf u Žitavy, Sasko).

14. Vladimír Krátký, 1921 Ulbárov, t. č. v Německu, Polish D. P. Camp, Rehden, Krs. Diepholz 23.

15. Johann Reichert, 1917 Borekhut, bytem tamtéž.

16. Jeogenie Meruňková, 1926, Krušinec, bytem Krušinec, okr. Černihov.

17. Stanislav Suchý, 1929, Romanov, t. č. Bobingen, Vertraglager, Schwabmünchen, Německo.

18. Johann Suchý, 1923, Romanov, Německo.

19. Josef Suchý, 1893, Romanov, Německo.

20. Rostislav Šedivec, 1914, Romanov, Německo.

21. Anna Suchá, 1926, Romanov, Německo.

22. Anna Matyáková, 1898, Jarovka s dětmi, t. č. Wickersdorf 9, Thüringen, kr. Saalfeld Německo, Rus-Zone.

23. Alexandr Chomiak, 1923, poslední bytem Berezno, Volyni,

24. Vladislav Bracký, 1920 s rodinou, t. č. bytem Cieplice, ul. Ryčerská 3 pow. Jel. Góra (Slezsko-Polsko).

25. Josef Perníček, 1913, Volkov, t. č. Imendorf Lager, KA-B1-11 über Braunschweig.

Nejsou-li tyto osoby známy vám, udejte alespoň adresy a jména těch, kdož by je mohli znáti.

Zpráva pražského zástupce Svazu Čechů z Volyně v Žatci

Uplynul více než rok od poslední valné hromady a od té doby, co jsem byl pověřen, abych zastupoval Svaz Čechů z Volyně a hájil zájmy jeho členů u centrálních úřadů v Praze. Tuto funkci zastávám od roku 1945 a je to jedna z nejdůležitějších za Ústředním výborem Svazu Čechů z Volyně. Musíme ještě po delší dobu udržovat svého zástupce v Praze, jelikož není vyřízena celá řada velmi důležitých našich specifických záležitostí, které výbor SČzV může řídit jen přes svého zástupce v Praze.

Jsmo nejsilnější krajskou větví, která přesídlila ze zahraničí do ČSR. Je nás 39.000 a to znamená 30% všech reemigrantů a máme tolik různých zájmů, potřeb a záležitostí, že jen silná a dobrá organizace našeho svazu může tento úkol zvládnout. Jsme nejlépe zorganizovanou krajskou větví a toto nám závidí ostatní reemigranti a obdivují naši pružnost a spojitost. Naše úkoly nejsou ještě daleko splněny, naše existence a hospodářské problémy nejsou zajištěny a vyřízeny a proto, kamarádi a krajané, musíme Svaz udržet do té doby, než budou vyřízeny 1. naše pohledávky za zanechané majetky na Volyni, 2. nebude ukončena reemigrace rodin příslušníků 1. čs. armádního sboru v SSSR a několika set volyňských Čechů, kteří zůstali v SSSR a z různých příčin nemohli přesídlit do ČSR v první polovině roku 1947 se svými rodinami. 3. Osídlování a umístění a zajištění existence našich příslušníků. 4. Sociální a jiné problémy.

1. Naši lidé zanechali na Volyni své majetky, složili své úspory v rublech rayonním komisím na Volyni na kvitanci formou 12 a 13, obligace státních půjček a obdrželi patřičné doklady ve formě očnočného listu a kvitanci.

Na kvitanci f. 12 naši lidé obdrželi zálohy od MSP ve výši 3 Kčs za jeden rubl a ohledně proplacení dalších pohledávek se jednalo v Moskvě do konce roku 1947. Jednání s naší stranou bylo vedeno p. gen. Beylem a s ruské strany p. Garmašem, který koncem r. 1947 onemocněl a proto jednání bylo přerušeno na neurčito. Nedávno naše ústřední úřady obdržely přepis, že sovětské úřady jsou ochotny jednání opět zahájit. O těchto věcech Svaz Čechů z Volyně informuje naše krajany v týdeníku Věrná stráž.

Národní pozemkový fond žádá, aby bylo placeno za přidělené zém. usedlosti a proto bylo jednáno s gen. taj. p. dr. Machátem a výsledkem jed-

nání byl uveřejněn ve Věrné stráži. Zároveň v č. 41 až 42 byly uveřejněny instrukce a tabulky, aby každý z osidlenců si sám mohl propočítat, jaké částky a kdy má platit. Každý zahraniční voják a reemigrant může si sám stanovenou náhradu zmenšit o 20%. Formální žádosti o 20% slevu se podávají na tiskopisech patřičné pobočce Národního pozemkového fondu. Kdo z reemigrantů je fin. slabší a platit nemůže, podá si žádost na NPF přes našeho zástupce v Praze doporučenou MNV neb odbočkou a k žádosti doloží opis očnočného listu, na jakou částku mu byl oceněn majetek na Volyni, a žádaná splátka mu bude zmenšena neb odročena.

2. O reemigraci rodin, přísl. 1. čs. armádního sboru má zájem p. ministr národní obrany gen. Svoboda a máme příslib od nejvyšších sovětských činitelů, že rodinám vojáků reemigrace z SSSR do ČSR bude povolena. Také ojedinele členové rodin vol. Čechů, kteří z různých příčin nemohli přesídlit se svými rodinami do ČSR (konali službu v Rudé armádě, odsouzení k trestu a jiní) a jsou roztroušeni v různých oblastech SSSR, pravděpodobně dostanou povolení na přesídlení. O těchto věcech se jedná a naše zastupitelské úřady v Moskvě dostaly patřičné instrukce. Jednání je zdlouhavé s ohledem na mezinárodní situaci a na to, že ministerstva obou jednajících stran mají na programu důležitější věci. Právě připravují pro ústřední úřady seznamy výše uvedených osob a žádá jsem prostřednictvím Věrné stráže o urychlené zaslání dodatečných informací, které bohužel docházejí velmi pomalu a bez nich seznamy nemohu dokončit. K tomuto dodávám, že do Sovětského svazu možno posílati peníze prostřednictvím Poštovní spořitelny v Praze ve výši 1000 Kčs na osobu.

Volyňští Češi, kteří byli odsouzeni na nucené práce a nacházejí se v dálných oblastech SSSR, mohou být reemigrováni jen po prominutí nebo odpykání trestu, a v těch případech doporučuji podání žádosti generalisimu Stalinovi přes velvyslanectví SSSR v Praze o prominutí trestu a povolení reemigrace z SSSR do ČSR.

3. Máme ještě mnoho lidí, kteří nemají zajištěnou existenci, jsou osídleni jen prozatímně, neb dočasně zaměstnání. Naši povinností bude ještě delší dobu těmto lidem pomáhat u ústředních úřadů při vyřizování jejich záležitostí. Musím poděkovat touto cestou IX. odb. min. zemědělství, reemigračnímu odboru min. soc. péče, které nám při vyřizování našich záležitostí všemožně vycházejí vstříc. Je nutné, aby naše odbočky a důvěrníci pomáhali svým lidem u místních nár. výborů a ONV a aby do Prahy přicházely jen důležitější věci a záležitosti. Naše odbočky musí sledovat a dozírat na existenční podmínky reemigrantů, informovat je, nabádat a usměrňovat jejich jednání. Doporučuji, aby při osídlování a přesídlování naši lidé žádali od osídlovacích komisí jen tolik půdy, kolik mohou obkospodávat vlastní-

mi pracovními silami. Zároveň upozorňují živnostníky a ver. zaměstnance, aby žádali jen o malé živnosti a menší domky.

4. Rada našich osidlenců se nachází ještě dnes v neutěšených sociálních poměrech. Nedostává se jim slušného bydlení, šatstva, bytového zařízení a trvalé práce. Také v těchto případech musí naše odbočky pomáhat a snažit se, aby byla sjednána náprava. Zde apelují na soc. referenty, volyňské Čechy na Zatecku a Podbořansku, kde máme největší počet osidlenců, aby pracovali tak vydatně a neúnavně jako dosud.

Ošacovací akci provádí MSP za účasti Československého ústavu zahraničního v Praze a je námi sledována, aby i našim lidem se dostalo patřičné a potřebné množství. Finanční podpory jsou poskytovány jako půjčky neb jako jednorázové výpomoci MSP, soc. referáty ONV, SČzV a u ČUZ v Praze. Od konce r. 1947 bylo našim zástupcem vyplaceno jednorázových podpor vysokoškolákům do 60.000 Kčs a fin. slabším reemigrantům do 140.000 Kčs. Také MNO, kancelář Čs. legií díky mjr. Pokornému (známému příznivci vol. Čechů) proplatila značné peněžní částky vol. Čechům legionářům z první světové války a vdovám po nich. Pro zlepšení finanční situace našich přistěhovalců byla provedena výměna rublů, které složili příslušníci 1. čs. armádního sboru a také přistěhovalci (menší částky, kapesné). Tato akce není skončena a část sebraných rublů je uložena v depositě Nár. banky a není naděje, že výměna bude provedena, protože ruble byly zaslány již po provedení finanční reformy v SSSR. Dále byly sebrány obligace státních půjček v SSSR, které se nacházely u přísl. 1. čs. arm. sboru a přes min. zahraničí byly odeslány do SSSR k realizaci.

Ve všech výše uvedených věcech je nutná trpělivost a důvěra k akčnímu výboru a ústřednímu výboru Svazu Čechů z Volyně. Jsou i mezi námi lidé, kteří dosud pro naše lidi a pro Svaz nic neučinili a jedinou jejich prací je pomlouvání, kritizování, šeptanda. Vinou těch byla v únorových dnech existence naší organizace ohrožena a jen okamžitým a včasným zákrokem řady našich obětavých a uvědomělých spolupracovníků byla situace zachráněna.

Dále žádám, aby každý náš reemigrant byl členem SČzV a odebral náš týdeník Věrnou stráž. Ve Věrné stráži každý z nás najde vše, co nás zajímá a vše, co jsem vám výše přednesl. Jsme roztroušeni ve všech pohraničních okresech Čech a Moravy a jedině Věrná stráž je našim pojtkem a informátorem.

Škpt. Jar. Kozák.

Oprava. Ve zprávě kult. ref. ÚV SČzV, uveřejněné v minulém čísle VS ze dne 24. 11. na str. 7 opravujeme v předposledním odstavci tuto chybu: místo „poděkovat kult. ref. ÚV SČzV v Praze“ má být „poděkovat ČUZ v Praze“. Prosíme tímto za prominutí.

Vítězové 1. olympiady lidového umění volyň. Čechů

Ve hře na klavír získala druhou cenu
Alena Hajná z Mar. Lázní.

Ve hře na harmoniku soutěžil a vítěz-
ství si odnesl 9letý Stanislav Hajný
z Mariánských Lázní.

A ještě olympiada

Z dopisů, jež redakci docházejí, vyjímáme jen malou ukázkou: „Byli jsme velmi rádi, že jsme se olympiady zúčastnili. Děti měli velkou radost a opravdu jsem nečekala, že to udělá na ně takový dojem. Pilně cvičí. Dcera měla docela cvičení na gymnasiu z olympiady. Jsme Vám vděční, že se té mládeže mistr Libevický ujal. Těšíme se na příští olympiadu. — Rodina H., M. L.“

OHLAS V TISKU

o první olympiádě lidového umění a tvorby volyňských Čechů

Naše první olympiada lidového umění a tvorby, která byla novým druhem kulturního podnikání v ČSR, měla i v tisku svůj ohlas. Otiskujeme dnes ve zkratkách zprávy, které o ní přinesly jednotlivé časopisy.

Lidové noviny: „... První olympiada volyňských Čechů byla velmi dobře organizována. Prokázala kulturní vyspělost účastníků, kteří byli odměněni diplomy a cenami. Její úspěch bude pořadatelům a soutěžícím pobídkou k další, ještě odpovědnější práci. Volyňských kulturních skupin by se měl ujmout obětavý patron, který by jim v další práci pomáhal účinnou radou.“

Zemědělské noviny přinesly obrázek pěveckého sboru „Boratin“, který se umístil ve sborovém zpěvu na prvním místě, a pod titulkem „Zkouška kulturní vyspělosti volyňských Čechů“ referovaly o jejím průběhu. „Olympiada lidového umění a tvorby vol. Čechů se vydařila a byla přehlídkou zvýšeného kulturního snažení všech skupin Volyňanů z celé republiky“ — bylo konstatováno závěrem.

Obrana lidu v referátě o závěrečném vystoupení vítězů napsala: „To, co následovalo, byl projev radostného mládí. Z každého vystoupení vyvěrala snaha podat to nejlepší a v mnoha případech se to dokonale podařilo. První olympiada kulturní tvorby volyňských Čechů je příkladem i pro všechnu ostatní mládež, je nositelkou nové, šťastné, socialistické budoucnosti.“

Mladá fronta přinesla zprávu o průběhu a výsledcích olympiady, která „byla velmi dobře organizována a prokázala kulturní vyspělost účastníků“.

Svobodné slovo ve zprávách nadepsaných: „Tvůrčí umění vol. Čechů“ a „Kulturní událost vol. Čechů“ píše mimo jiné: „Olympiada lidové umělecké tvorby uspořádaná Svazem Čechů z Volyň byla po nejedné stránce překvapením. Objevila skryté tvůrčí talenty v prostých příslušnících vol. Čechů a byla dokladem toho, jak se tato naše bratrská větev již sžila s naším prostředím společenským i osvětovým. O tento první kulturní podnik toho druhu v Československu byl projevem potěšitelný zájem, který je zárukou, že se olympiady v dalších letech rozrostou do šířky i hloubky.“

Československý svět, orgán čs. ústavu zahraničního v Praze, přinesl velmi obsáhrnou a odbornou kritiku dr. Jos. Folprechta, který vidí největší klady „zatekta první lidové, kulturní a umělecké olympiady“ především ve značné průbojnosti a chuti do práce jak u organizátorů, tak u všech účinkujících. „Po této stránce — píše dr. Folprecht dále — jest předzvěstí a už nyní oprávněním k velikým nadějím do budoucna. Jest a bude to olympiada lidového umění.“ Závěrem píše dr. Folprecht: „Co jsme navrhovali v kulturní resoluci o úkolech našich krajanů (při letošním sjezdě krajanů navrátilců), totiž aby krajané naši a nyní navrátilci se stali spojkou a pěstiteli úzké vzájemnosti slovanské, se stalo už nyní touto olympiádou v Zatici vážným a cenným počátkem a velmi důležitou inaugurací. Olympiada může být vzorem i pro jiné a bude jistě počátkem, prvním článkem řetězu, jenž bude i dále svíratí a spojovat nejen lidové umění, nýbrž i život slovanský.“

Příští olympiada a její uspořádání

Kde a kdy by se měla konat příští olympiada, jsem psal již v minulém čísle. O tom se musí dohodnout odbočky soutěžící a členstvo SČZV. Z této debaty potom vyplyne, komu připadne ten čestný úkol, pořádat II. olympiadu lidového umění a tvorby. Ucházet se o to bude hodně lidí, jde jen o to, kdo bude ten šťastný a nejlépe odpodstatní, proč by se měla pořádat tam a ne jinde.

Chtl bych zde upozornit odbočky,

že příští olympiada bude mít trochu větší předehru. A to: každá odbočka uspořádá si vyřazovací soutěž veřejnou v místě (taková malá olympiada) a z ní jenom vítězové budou připuštěni k hlavní soutěži vítězů. Nikdo jiný nebude k soutěži vítězů připuštěn. Na hlavní soutěži budou klasifikovány jen tři první místa. Soutěžit se bude: sólo zpěv, duo zpěv, sbor zpěv, sólo recitace a sbor recitace, taneční sólo a skupiny, hudba: klavír,

harmonika, kytara, mandolina, balalajka a housle.

Bude se dbát na přísné dodržení podmínek, včas přihlášky, dodržení přihlášené věci — nebude povolena změna.

Vyřazování v odbočkách bude veřejné, tím také se přispěje k propagaci slovanského lidového umění ve více místech. A byl bych pro to, aby byli připuštěni Češi nejenom z Volyně, dodrželi-li podmínky čtyřech slovanských řečí. Zásadně odmítám námitku, že kdo se učil zpívat, aby nebyl připuštěn. Ne, to není správné. To bychom nesměli pak připustit klavír a housle, ježto ty se také musí učit.

Již dnes se musí kulturní referenti odboček o to zajímat, sestavit si malý soubor pro sborový zpěv a recitaci. Nic si z toho nedělejte, že „málo nás“. Při bodovacím systému se může stát — jak jsem o tom psal již v posledním čísle — že 10členný soubor může porazit 80členný. Zde je dokonalost důležitá a tak není obava, že není mnoho obětavých lidí, kteří by se této věci ujali. Jde zima a s ní dlouhé večery. Co si za času nacvičíte, budete mít. Vždycky se někdo najde, kdo to povede. Poproste místního učitele, jistě vám vyjde vstříc, když ne jeden, tak druhý a jistě někoho najdete.

Dovídám se, že o uspořádání II. olympiady vítězů se uchází odbočka Praha. Jistě by to vítal také ČÚZ. A jsem přesvědčen, že MIO by to podpořilo.

Tak jen do práce a již ode dneška jak sborově, tak sólově se na to připravovat. Sólista ve zpěvu, chce-li mít doprovod na klavír, musí mít noty a cvičit s klavírem. Když to není možné, nechť zpívá raději bez doprovodu.

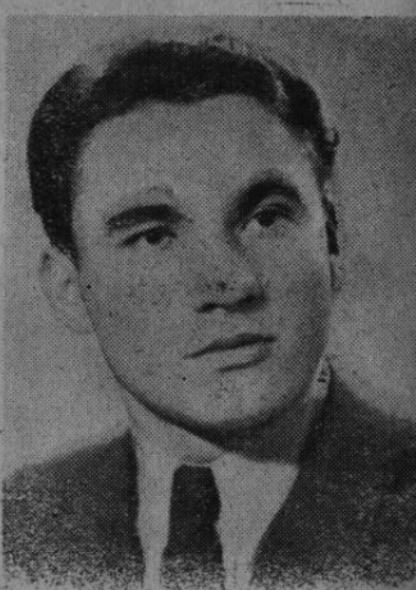
Důležité je, kdy se ona olympiada má pořádat? Posledně jsem psal, že by byl nejvhodnější měsíc duben. Bylo by dost času se na to připravit přes celou zimu. To by znamenalo, že vyřazovací soutěže odboček by musely být již v březnu hotovy. Jde jen o to, jakou iniciativu vyvinou odbočky, jak se postarají o účast u sebe na vyřazovacím večeru. Byli zde delegáti odboček, viděli, jak to vypadá, a tak mají možnost působit.

Na takové vyřazování odboček by se soudcovský sbor vždycky našel. V místech bývají hudební školy, z jejichž učitelů by se složila komise. Sám bych přijel a pomohl. Ovšem každý účastník ve hře na klavír nebo na jiném jmenovaném nástroji musí mít přihlášeny čtyři autory nebo národní písně těchže slovanských národů.

Tentokrát veškerá tíha práce ležela na mně. Také již na Moravě jsem pocítil náznaky staré nemoci a již začátkem listopadu jsem ulehl. Tak jsem nemohl navštívit ani blízké Podbořany, které jsem si nechal na poslední dobu. Díky zákroku lékařů jsem jakž takž tuto věc provedl a pak rovnou do nemocnice, kde ležím dodnes. Taktéž přišel zkráceně Zatec, o který se starali Židlický, Špačková, Vlček, dr. Plachý a hrstka nadšenců.

Bratři Jaroslav a Rudolf Hovorkové obsadili svým skvělým vystoupením druhé místo ve dvojzpěvu.

Ve skupinovém tanci obsadili druhé místo Jiřina Kazilovská a Jiří Sulženko z Mechova na Šumavě. Jiří Sulženko získal za solový tanec „Kozák“ třetí cenu.

Jdou vánoce, tím i pololetní prázdniny u studentů a je dos času si to dát dohromady. Radím vám, abyste vystupovali více na veřejnosti a zúčastnili se všech slavností. Získáte si mnohé zkušenosti. Také máte-li blízko továrny nebo posádku, udělejte pro ně takový večírek, přijmou vás jistě s nadšením.

Bude brzy Silvestr, jistě by vás radši přijali než různé dvojsmyslné vtípy. Budou se aspoň těšit z krásy lidové kultury.

V tomto vede Zatec, Chotiněves a Suchdol n. O. Což vy další odbočky? Nebojte se toho! Stačí dát dohromady malý kroužek, který se stane nositelem této nádherné myšlenky.

Nemohu si pomoci, ale musím vám dát za příklad Suchdol n. O. Přijelo jich deset! Soutěžili ve zpěvu a recitaci sborově, 1 sólo recitace, 2 sóla

zpěv a jedno duo zpěv. Podívejte se, jak si to dovedli zařídit. A tento malý početně kroužek si odvezl v tak těžké konkurenci dvě místa prvá, dvě druhá, jedno čtvrté a 1 páté místo. A to nesoutěžili vůbec v tanci.

Zde vidíte, co se při dobré vůli dá udělat. Jen do toho.

Kde není odbočka, přihlásí se soutěžící u nejbližší odbočky. Nerozmýšlejte se dlouho a hned do toho, neboť na pozdější přihlášku nebude vzat zřetel. V příštím čísle podám přesné podmínky a postup. Přimlouvám se, abyste souhlasili s olympiádou v dubnu, neboť listopad je ještě přeplněn polními pracemi a přes léto by nebylo času na přípravu.

Čekám, že se vyjádříte, jak se díváte na můj návrh.

Vlad. Libovický,
kult. ref. ÚVŠČZV.

S bolestí v srdci a se slzami v oku vzpomínáme, že dne 30. října t. r. tomu byly čtyři léta, kdy nás navždy opustil náš milovaný **Václav Příšovský**, nar. 28. VII. 1920 v Kupičově na Volyni. Padl v boji za osvobození vlasti u Medvědna na Slovensku.

Budiž Ti země, za jejíž svobodu jsi položil svůj mladý život, lehká. Necht' světlo věčné Ti svítí. Odpočívej v pokoji!

Rodiče a bratr s rodinou.

Letos dne 20. listopadu tragicky zahynul náš milý manžel, syn, otec a bratr **Eduard Houska**, nar. 1916 v Teremně na Volyni. Pohřben byl 30. t. m. Budiž ti země, kterou jsi tak vroucně miloval, lehkou a spánek v ní sladký! My na tebe nikdy nezapomeneme. Byl jsi statečný, dobrého srdce a ušlechtilé duše. Budiž ti věčná paměť! — Manželka, matka, děti, bratři a příbuzní.

Letos je tomu pět let, co nás dne 14. prosince 1943 navždy opustil náš milovaný, nezapomenutelný manžel, otec a děd, pan **Václav Toman**, syn Václava, narozený 14. března 1884 v Kupičově na Volyni. Vzpomeňte s námi všichni, kdo jste znali jeho dobré a poctivé srdce, zvláště pak jeho bývalí členové českých vlasteneckých spolku a legionáři z první světové války, spolubojovníci od Zborova. — Manželka, děti a vnoučata.

Všichni, kdo jste znali **Antonína Svítka** z Podhajec na Volyni, vojína 1. čs. sam. sboru v SSSR, vzpomeňte v této předvánoční době s námi. Jak bychom se byli těšili, kdybychom se byli dočkali tvého návratu! Šel jsi bojovat za svoji vlast a nás nechal nešťastnému osudu, s kterým jsme se museli smířit. Avšak na tebe nikdy nezapomeneme! Tvá oběť necht' je nám trvalou připomínkou! — Manželka a dcera Vlasta.

Z domova přestěhovalců v Českém Dubu doprovodili jsme dne 4. listopadu t. r. na místo posledního odpočinku naši krajanku **Marii Glajchovou**, která přijela do vlasti v roce 1947 z Dolinky u Vladimíra Volynského.

Byla to dobrá žena, krásné a šlechtné duše. Nikomu neublížila a každý, kdo ji znal, měl ji rád.

Při jejím věku 77 let, byla vždy čilá a pracovitá. Po těžkém životě, plném neúnavné práce našla v Domově přestěhovalců klid a odpočinek.

Jak krásně žila, tak krásně zemřela. Večer ulehla, plna svěžesti a ráno ležela bledá s rukou pod hlavou a spala již věčným snem . . .

Měla krásný pohřeb, kterého se zúčastnili všichni její známi z Domova přestěhovalců.

Budiž jí věčná paměť!

A. Levická-Nováková.

Bohumil Liška, narozen 1. VII. 1920 v Hrušvici na Volyni, statečný bojovník za vlast. Po třetím zranění byl na vlastní přání, aby mohl pomoci zestárlým rodičům, propuštěn domů na trvalou dovolenou. Nedožil se však toho, aby doprovodil své rodiče do vlasti. Zemřel tragickou smrtí při autonehodě. Kéž je ti země ruská lehkou! — Truchlící rodiče.

Se stále krvácejícím srdcem a se slzami v očích vzpomínáme onoho osudného dne 28. XII. 1943, kdy padla naše drahá dceruška a sestra **Milenka Andrllová**. Odešla v mladém věku 17 let. Byla usmrčena gestapem v Kozatíně na Ukrajině.

Spí sladce, my na Tebe nezapomeneme! Rodiče a sourozenci.

Dobrou hospodyní ze selského stavu, volyn. Čechu, stáří 40—45 let, hledá pro sebe a svou matku inženýr ve stát. službě. Ta, která se osvědčí, stane se zákonitým členem rodiny. Nabídky zašlete doporučeně na adr.: ing. Frant. Váňa, Praha II, hlavní pošta poste restante.

Obec Vitčice, okres Podbořany, umístí kováře a podkováře v čp. 7, kde jsou 3 místnosti k obývání kovářna, chlév a zahrádka. Žadatel může být též na jeho přání přiděleno 2 ha orné půdy. Žádosti zasílejte na místní národní výbor Vitčice, okres Podbořany.

Jan Balihar, Soběsuky čp. 11, pp. Zabokliky, hledá zemědělskou usedlost v žateckém kraji v dobrém stavu s budovami a s mrtvým inventářem o výměře asi 20 ha. Kdo by o takové věděl, podejte lask. zprávu proti dobré odměně.

Hledáme

Kdo by věděl o panu Gabelevi, volynském Čechu, jenž špatně vidí a hrával na harmoniku — bydlel v obci Hrabina nebo v okolí — nechť podá zprávu na adresu: Klima Stanislav, Patenice 12, okr. Zábřeh.

Komu jsou známy jakékoliv zprávy o Josefu Turkovi, posledně bytem Burtina na Volyni, okres Dubno, nechť to sdělí lask. na adresu Vladimír Turek, Medlov 127 u Nuvčova, okr. Šternberk.

Prosíme všechny, kde by něco věděli o osudu Josefa Černeckého, nar. 1911, nechť to sdělí Svazu Čechů z Volyně.

Josef Andrie, Jaluvčí č. 22, okr. Děčín, hledá svého syna Vladimíra, nar. 1924. Byl odveden do Rudé armády 2. I. 1944. Poslední bydliště Kozatín na Volyni.

Hledáme. Josef Jelinek, Závišice 87, pp. Štramberk, okr. Nový Jičín, hledá Ludvíka Jančíka, posledně bytem v Mirotině na Volyni. Byl narozen v Sirotině, ray. Berezovka, oblast Oděssa.

Vlk Bohuslav, Kounov 100, okr. Zatec, prosí o jakékoliv o Ivanu a Vladimíru Melnykovi z Ivačkova, ray. Zdobunov na Volyni. Hledá je bratr z Francie.

Julie Majsteruková roz. Slavíková z Teremna u Lucka, nyní bytem Rejhotice 36 - Vízmbek, pp. Loučná, hledá Vladislava Holého z Českých Ozerán u Lucka na Volyni.

Josef Maurer, Krajcova 101, okr. Sokolov n. O. z Kovabliště na Volyni, hledá pana Rampase z Ivanaky na Volyni a prosí jej o návštěvu.

Emilie Chromá, Dol. Dl. Loučka č. 59, okr. Šternberk, Morava, hledá Marii Chromou roz. Novotnou z Demidovky na Volyni, jež posledně bydlela se svým manželem Jaroslavem Chromým v Lucku.

Vladimír Hašler, Lišnice, pp. Melnice, hledá svého švagra Václava Knopa ze Závale u Mirohoště na Volyni.

Hledám volynského Čecha, který projížděl s transportem 28. dubna 1947 přes Moravu a měl u sebe fotografii mého švagra Jana Vedcházela z Turkovič, a prosím ho, aby ji za dobrou odměnu zapůjčil. Kvapil Bedřich, Místek-Balmů 183.

Krajanům,

přátelům

a kamarádům z fronty přeje

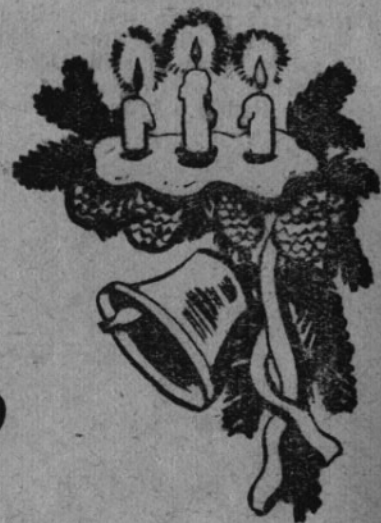
veselé vánoce

a šťastný nový rok 1949

BOHUMIL JAČEK

barvy - laky - ředidla, Teplice Lázně II, Stalinova 2 - Tel. 2186, 2596

Věrná stráž vychází jednou týdně. Vydává Svaz Čechů z Volyně nákladem vlastním. Odpovědný správce listu redaktor Jaroslav Chudoba. Red. a admin.: Zatec, nám. Dr. E. Beneše 155, tel. 550. Tiskne „Svoboda“, filiálka v Zateci, telefon čís. 374. — Používání novinových známek povoleno ředitelstvem pošt a telegrafů v Praze, č. j. LA-Gre-2372-OB. Dohledací poštovní úřad Zatec. Předplatné na rok 1948 je 150 Kčs. Konto pošt. spořitelny č. 14939 a 70103 — Okresní spořitelna a záložna.